

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ—GHERLA ȘI A MARAMUREȘULUI.
 CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiunile se primesc după învială

PARTEA OFICIALĂ

pentru

AMBELE EPARHII.

Chemare la Hirotonire.

În ziua de 30 Octombrie a. c. vom face hirotonire de diaconi, iar în ziua de 2 Noembrie a. c. Dumineca a V-a după Înălțarea sfintei Cruci, hirotonire întru preoți.

Pentru această dată chemăm la hirotonire pe toți clericii absolvenți cari sunt pregătiți pentru primirea sfintei Hirotoniri.

Lăsăm tuturor Onoraților Frați preoți, să aducă aceasta la cunoștința clericilor diecezani, originari din parohia lor și ca pentru aceasta dată să se prezinte la sfânta Hirotonire.

Cei ce doresc a se hirotoni se vor prezenta la Reședința episcopală în ziua de 27 Octombrie a. c., la orele 9 dimineața, aducând cu sine extras din matricula botezaților și dacă sunt căsătoriți, extras de cununie, precum și certificat dela Oficiul parohial despre purtarea lor morală și socială dela ieșirea din Seminar.

Gherla, la 13 Oct. 1930.

Nr. 1103 C.

Școala diecezană de cantori bisericești.

Frații protopopi și preoți vor aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 10 Noembrie a. c. vor avea să se

prezinte aici toți candidații de cantori cari au luat parte la cursul prim din anul curent al Școalei diecezane de cantori bisericești. Acest curs de toamnă al școlii de cantori va ținea până în 20 Decembrie, când se vor supune examenului de capacitate, în scris și oral, pentru obținerea diplomei, amăsurat regulamentului Școalei.

Candidații vor avea să se îngrijească singuri de cartir și de întreținere, cași la cursul prim de primăvară, provăzându-se cu schimburile necesari pentru durata cursului.

În înțelesul aceluiaș Regulament școlar, fiecare candidat va avea să plătească o taxă de 100 Lei, cu ocazia înscrierii la cursul de toamnă, precum și taxa examenului de calificare în suma de 100 Lei, la finea cursului.

Din șed. konz. 13 Oct. 1930.

Nr. 1077. C.

Concurs la catedrele de religie.

Înaltul Minister al Instrucțiunii și al Cultelor cu adresa Nr. 107.954 din 11 Septembrie a. c. ne încunoștințează, că termenul examenului de concurs pentru catedrele de religie s'a amânat pentru ziua de 1 Noembrie 1930.

Din șed. konz. 23 Sept. 1930.

Nr. 522. C.

Taxa de întreținere în Seminar.

Congredem Fraților preoți, să comunice clericilor studenți la Academia noastră de Teologie din Gherla, originari din parohiile sau filiile lor, că taxa de întreținere în Seminarul nostru domestic, pentru anul 1930—31 se fixează în suma de 6000 Lei, care se va plăti în trei rate egale: 2000 Lei la intrarea în Seminar, 2000 Lei la Crăciun și 2000 Lei la Paști.

Gherla, la 30 Sept. 1930.

Nr. 820. C.

Colectele.

Până la întocmirea noului regulament privitor la apelurile la contribuția benevolă a publicului, Inaltul Minister al Sănătății Publice a suspendat acordarea autorizațiilor de colectare prin pantahuze și condici de milă. Pentru orientare publicăm aici adresa Inaltului Minister Nr. 43689—1936:

„Prin Monitorul Oficial Nr. 154 din 14 Iulie 1930, promulgându-se noua lege sanitară și de ocrotire, care cuprinde noi dispozițiuni privitoare și la apelurile la contribuția benevolă a publicului, urmează a se întocmi un nou regulament.

În consecință, până la întocmirea acestui regulament și având în vedere plângerile primite, Ministerul a hotărât să se suspende acordarea de noi autorizațiuni de colecte în deosebi prin pantahuze și condici de milă, lăsând în vigoare numai autorizațiunile în curs.

Comunicându-vă cele de mai sus, Vă rugăm să binevoiți a lua act și a nu mai acorda nici o autorizațiune nouă cu începere dela primirea prezentei“

Gherla, la 2 Oct. 1930.

Nr. 4467.

Înmormântările numai în cimitire.

Publicăm în cele ce urmează pentru luarea a cunoștință, adresa Inaltului Minister al Muncii și al Sănătății Nr. 50232—1930.

Avem onoare a vă comunica cele ce urmează rugându-vă să binevoiți a dispune în consecință:

Din diferitele rapoarte ce primește acest Minister, se constată că slujitorii cultului din unele regiuni ale țării, nu respectă prescripțiunile legii și regulamentului de înmormântări și îngroapă morții în grădinile și curțile bisericilor.

Față de instrucțiunile precise în acest sens, date de Sfânta Patriarhie și Sfintele Episcopii și față de dispozițiunile categorice ale legii și regulamentului pentru înmormântări (art. 1 și art. 2) cari prevăd că înmormântările se fac numai în locuri destinate special acestui scop, adică în cimitire, vă rugăm să binevoiți a lua dispozițiunile necesare pentru respectarea legii.

Subsecretar de stat,

(ss) *Dr. Comoiu*

Seful Serviciului,

(ss) *Dr. Kessim*

PARTEA OFICIALĂ

pentru

EPARHIA DE CLUJ—GHERLA**Numiri.**

Onoratul *Alexandru Mureșan*, paroh în *Vad* (D. Vadului), este numit în aceeaș calitate la parohia vacantă *Dobrocina*.

Din șed. conz. 11 Oct. 1930.

Nr. 1036. C.

Onoratul *Laurențiu Budu*, preot nouhirotonit este numit administrator local la parohia *Vad* (D. Vadului).

Din șed. konz. 11 Oct. 1930.

Nr. 1035. C.

Onoratul *Victor Răcășan*, preot nou-hirotonit este numit administrator parohial la parohia *Bogdana* (D. Almașului).

Din șed. konz. 13 Sept. 1930.

Nr. 13. C.

Mult Onoratul *Valeriu Giurgiu* paroh-protopop onorar în Aghireș (Dieceza-Orăzii), este primit în sinul Clerului nostru eparhial și numit *paroh la parohia Agrij* (D. Almașului).

Din șed. konz. 3 Oct. 1930.

Nr. 817. C.

Trecere în disponibilitate.

Mult Onoratul *Mateiu Moldovan* paroh, protopop onorar în *Agriș* (D. Almașului), din motive de sănătate a trecut în disponibilitate.

Din șed. konz. 3 Oct. 1930.

Nr. 817. C.

PARTEA OFICIALĂ pentru EPARHIA MARAMUREȘULUI

Numiri.

Onoratul *Gheorghe Orha*, preot în *Posta* (D. Mireșului), este numit administrator local la parohia *Stâna și filia Bolda* (D. Codrului).

Din șed. konz. 23 Sept. 1930.

Nr. 217. M.

Primire în Clerul tînăr.

Tînărul bacalaureat *Tura Gavril*, elev al Ordului sf. Vasile dela Mănăstirea Bicsadului, a fost primit în clerul tînăr al Eparhiei de Maramureș și pe cursul I. al Academiei noastre de Teologie.

Din șed. konz. 19 Sept. 1930.

Nr. 49. M.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Episcop Iuliu Hossu

Partea neoficială.**Instalarea Prea Sfințitului Iuliu în scaunul episcopal din Cluj**

— Grandioasa manifestație creștinească și națională din capitala Ardealului. —

În ziua de 4 Octombrie 1930 întreaga suflare românească a văzut realizat momentul istoric de însemnătate capitală: instalarea unui nou episcop român cu reședința în cetatea Clujului.

Vitregia vremilor prin cari am fost sortiți a trece, a scos din normal mersul istoriei. Mântuitorul nostru Ișus Hristos trimițând Apostolii să învețe popoarele, îi vedem că-și instalează tribuna vestirii cuvântului vieții de veci în toate centrele și orașele mari, unde pulsa mai intens viața și de unde, ca dintr'un focar, să resfrângă în toate părțile credința, arta, cultura și obiceiurile.

Nu din întâmplare, ci din voința și inspirația Dumnezeuescului nostru învățător Sf. Apostoli își așează altarul de jertfă nepătată și catedra de învățătură a împărăției cerurilor în Ierusalim, în Roma, Atena, Corint, Antiochia, Efez, Alexandria, Tesalonic, etc. Toate centre mari, cari dădeau directivele în viața socială. Abstrăgând dela providența și înțelepciunea divină, care așa întocmi lucrurile, noi în mod natural aici vedem cauza marelui expanziuni a învățării Domnului Hristos în veacul Apostolic.

Cu acest procedeu dând ofenziva, fiind fortificați în suflete cu armatura credinței și a dragostei, vedem că Apostolii în scurt timp au distrus puterea zeilor și idolilor din cetăți.

Umilitul pescar din Galilea, Petru, conștiu de puterea și adevărul cuvântului, pe care este trimis ca să-l vestească, îndrăznește a intra în marea Romă și fără sfială a-l spune deschis. La glasul simplului pescar, care vestea pe „Hristos cel restignit“ care „Iidivilor era sminteală și Grecilor nebunie“, vedem, că superba Romă a Cesarilor

trufași își pleacă trofeele și este cucerită de cuvintele blânde ale Apostolului Petru.

În felul acesta făcându-se apostolie în primele veacuri de către ucenicii Domnului, este explicabil lucrul, cum de închinătorii la idoli s'au rărit așa de mult și iute, aflându-se doar pe la sate sub numele de „paganus“ adică păgân.

O crudă fatalitate istorică a șimbat acest mers firesc al lucrurilor, împingând în multe părți unele din instituțiile mari ale Bisericii din centrele și orașele capitale spre sate.

Însemnătatea actului instalării Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop al nostru Iuliu cu reședința în Cluj este mai ales faptul, că Biserica, Instituția divină a Domnului Hristos intră în ritmul normal al istoriei, ocupând un centru mare, din care are să reverse „lumina lumii“ peste întreaga noastră țară.

Despărțirea de vechea reședință Gherla.

Pe cât de mare era bucuria credincioșilor din Cluj pentru sosirea noului Arhiepiscop, în mijlocul lor, pe atât de mare a fost durerea acelor cari după petrecere de 13 ani în mijlocul lor, acum văd plecarea aceluia din orașul Gherla.

Ca să manifeste și în exterior sentimentele lor de alipire, de devoțiune și dragoste sufletească pentru acela care pleacă, tot orașul cu mic cu mare, ba chiar și streinii s'au nizuit să evidenționeze rodul conlocuirii de 13 ani. În această zi întreg orașelul s'a îmhrăcat în haină de sărbătoare. Steagurile treicolori fâltaiau și pe casele private, o emoție nedescrisă stăpânea fața tuturor.

Gara a fost împodobită în mod special, la intrare decorat frumos cu flori și drăpele. În gară stăteau deja vagoanele pregătite de mai înainte pentru personalul ce avea să-l însoțească pe P. S. Sa în noua lui cale, în noua lui păstorire. La ora 1 fără

15 minute toate autoritățile, toate școlile au ieșit în fața gării pentru a lua adio dela acela care îi iubea și-L iubeau. P. S. Sa sosește în gară la ora 1 și jumătate însoțit de Veneratul Capitlu, cuprins de aceleași sentimente, ca cei ce-L așteptau.

Pe peronul gării d primar-ajutor al orașului Teodor Marțian, a rostit următoarea cuvântare:

Prea Sfinte Părinte!

Consiliul Comunal adânc pătruns de vestea plecării Voastre din acest oraș, în numele tuturor cetățenilor fără deosebire de confesiune, se prezintă azi cu sufletul îndurerat la acest act solemn, și vă aduce omagiul lui desăvârșit pentru onoarea ce a avut cu prezența Voastră între ei.

A trecut o jumătate de veac, Prea Sfinte Părinte, de când marii D-Voastre înaintași au întemeiat aceasta Eparhie, cu focul ei nutritor de menținere la suprafața conștiinței noastre naționale, — comoara sfântă azi și în vremurile de restriște ale neamului Nostru

Această flacără aprinsă odată la credința divină, propovăduită cu atâta sentiment de clerul Vostru demn și mândru în chemarea lui, a contribuit cu desăvârșire la istoricul act de Unire a neamului Nostru.

Această flacără în rezistența ei de fier față de orice tentațiune streină de idealul acestui pământ, V'a ridicat cu focul ei divin între făuritorii Istoriei Glorioase a Neamului Românesc.

Noi, avem deci o datorie sfântă de a ne închina în fața meritelor neperitoare ale Voastre.

Noi, înregistrăm Prea Sfinte Părinte între zidurile noastre ca o comoară sfântă cuvântul Vostru divin propovăduitor de înălțare sufletească a conștiinței Noastre Naționale, care pe veci este și rămâne unită cu învățăturile sfinte ale mântuirii. Sufletelor Noastre, și care să fie lumina adevărată și pentru viitor a drumului vieții Noastre pământești.

Prea Sfinte Părinte!

Cu capetele desvălite și sufletul plin de credința pe care o reprezentați, Consiliul acestui oraș în numele lui și a cetățenilor, varsă lacrimi duiioase de despărțire, că apoi să-și scalde sufletul lor în mândria ce o simt fiecare dintre noi, pentru mult și binemeritata Voastră așezare în inima Ardealului, în Cluj-ul nostru istoric.

Iubirea noastră, va însoți fiecare pas al Vostru cu o fierbinte rugămintă, să nu ne uitați. Rugăm pe Atotputernicul Dumnezeu, să Vă trăiască la mulți ani fericiți.

Vădit emoționat P. S. S. Episcopul Iuliu adresându-se reprezentantului Primăriei

și asistenței a rostit în esență următoarele:

Mulțumesc din adâncul sufletului meu pentru cuvintele calde tălmăcite în numele consiliului și populațiunii acestui oraș în care am petrecut 13 ani. De când m'am dat jos întâiaoră aici ca episcop, am simțit dragostea cu care mă înconjurăți cu toții, fără deosebire de lege și neam.

Cu aceeași dragoste mă petreceți și acum la pasul care mă duce înainte. Sunt mângăiat că ceea ce am simțit acum 13 ani, a avut ecou în sufletele credincioșilor acestei Eparhii. Eu mă îndepărtez cu trupul dar sufletul meu rămâne aici. Bisericei din acest oraș i se va păstra titlul de catedrală, alături de noua catedrală din Cluj a Eparhiei de Cluj—Gherla. Sufletul meu se simte strâns legat de fiecare dintre voi.

Primiți recunoștința mea și asigurarea că rămân cu sufletul aici în mijlocul vostru.

Te rog, domnule primar, să tălmăcești tuturor aceste călduroase cuvinte ale sufletului meu.

Doresc, ca Gherla să se ridice la mai multă lumină și prosperare.

Bunul Dumnezeu să răsplătească înșutit întreaga populație, fără deosebire de limbă și lege.

Cuvintele acestea ale P. S. Sale au fost încheiate cu aclamațiile mulțimei.

O elevă de școală primară, îmbrăcată în costum național oferind P. S. Sale un admirabil buchet de flori albe, a rostit câteva cuvinte din partea tineretului școlar.

P. S. S. Episcopul Iuliu după ce mulțumește, declară că grija ce a avut-o până acum pentru școlărimă, va păstra-o și pe viitor. Apoi imploră binecuvântarea Domnului asupra tuturor.

Corul școlii normale de fete și a celei de băieți intonează „Imnul patronal” de Hubic.

La urmă P. S. Sa Iuliu spune adânc emoționat cuvintele:

Încă odată, cea mai caldă mulțumită întregii populațiuni pentru însoțirea la acest pas.

Tineretului școlar îi adresează cuvintele:

V'am avut dragi întotdeauna și grija mea nu am ridicat-o nicicând dela voi. Urmați calea părinților voștri și veți izbânda în această viață plină de încercări.

Implor cereasca binecuvântare asupra voastră și Vă împărtășesc căldura sufletului meu.

După această cuvântare P. S. Sa Episcopul ridică mâna binecuvântând, apoi urmat de Veneratul Capitlu, se urcă în trenul special.

Tot în acest tren, alcătuit din trei vagoane de cl. I și II, mai iau loc profesorii Academiei teologice, intelectuali, preoți, reprezentanții autorităților și ai unor confesiuni, corul școlilor normale, etc.

Când trenul, se pune în mișcare, fanfara cântă imn, mulțimea îndurerată, aclamă unanimă, iar prin dangătele prelungi ale clopotelor catedralei și a celorlalte biserici din Gherla, plânge sufletul credincioșilor și înaintașilor după Prea Sfințitul Păstor care pleacă întru numele Domnului.

Sosirea în gara Cluj.

Prea Sfinția Sa și Veneratul Capitul era așteptat la gara din Cluj cu căldură sufletească, de multă lume ieșită întru întâmpinarea Bunului Stăpân ce vine „întru numele Domnului”. Toate autoritățile și bisericile precum și reprezentanți ai Asociațiilor, Reuniunilor și ale diferitelor Instituțiuni din Cluj s'au prezentat la gară pentru a ura „bun sosit” mult așteptatului Părinte sufletesc.

Dealungul străzilor dela gară până la noua catedrală era înșiruită școlărirea și lume multă din oraș și din provincie veniți întru întâmpinare.

La orele 3 trenul episcopal intră în gară. Corul Reuniunii intonează „Intru mulți ani stăpâne”. În gara împodobită cu brazi, având în fața peronului inscripția „Bine a-ți venit”, fiind arborate cele două drapele festive: drapelul național și drapelul alb-galben, culoarea Vaticanului, Înalt Prea Sfinția Sa Episcopul Iuliu descinde din vagon într-o ploaie de flori.

Părintele-archidiacon onorar Agârbiceanu, protopopul Clujului, mișcat de solemnitatea acestui act salută pe Înalt Prea Sfinția Sa, în numele parohiei Cluj.

Cuvântul de întâmpinare al Părintelui I. Agârbiceanu, în numele parohiei Cluj.

Prea Sfinția Voastră,
Prea Venerate Părinte și Stăpân!

Din mila lui Dumnezeu și prin rânduiala Lui, cu hotărârea Sfântului Scaun Apostolic al Romei cuprinsă în bulla „Sollemni Conventione”, în conglăsuire deplină cu voiața Regatului României, trecută legal în Concordat, Vă înleptați azi pasul pentru întâia oră către scaunul noii reședinți a Episcopiei române unite de Cluj—Gherla, și către Catedrala ce Vă va sluji de sfântă tribună a vestirii cuvântului lui Dumnezeu celui viu.

Darurile Dumnezeescului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, nu încetează să se reverse asupra noastră dela înfăptuirea Patriei celei mari a tuturor Românilor, ca tot atâtea semne de bunăvoință a Proției cerești, dar și ca tot atâtea îndemnuri la îndeplinirea mării misiuni ce o avem ca Biserică și ca Neam în Patria noastră liberă.

Descinderea Preasfinției Voastre între noi și înscăunarea în noua reședință din Cetatea Clujului, vine după alte binecuvântate dovezi ale ocrotirii dumnezeiești pentru Biserica cea umilită, și pentru neamul cel oropsit de odinioară, stăpân, totuși, de milenii al acestui pământ. Vine ca o nouă biruință după altele, și care, știm, credem și voim, nu va fi cea din urmă.

Din multe ramuri noi va trebui încă să înverzească și să înflorească arborele vieții religioase, culturale și naționale a românismului din Dacia Superioară și din inima ei, Cetatea Clujului, până vom fi îndreptățiți noi, și cei ce vor veni după noi, să ne gândim la odihnă.

Cu întâiul pas ce-l faceți aici, Preasfinția Voastră intrați nu în rândurile luptătorilor pentru biruințele ce ne așteaptă, întru slava lui Dumnezeu, fericea neamului și binele Patriei, ci între căpitaniilor lor.

Veniți întru numele Domnului, și știm că binecuvântat e tot cel ce vine întru numele Lui. Veniți să aduceți înalta pricepere, zelul neîrfrânt, voința tare, dragostea arzătoare pentru ajutorarea regenerării în Isus Hristos și prin Biserica ce o păstoriți, a neamului nostru, pentru a pune temelii solide viitorului, singurul temelii ce ni s'a dat: adevărul și poruncile Mântuitorului, fără de care nu e fericire aici, nici mântuire dincolo de prag.

Pentru noi, Biserica română unită cu Roma, veniți ca un Preaiubit și Prevenerat Părinte și Stăpân. Nu ne-am rupt fără durere de legăturile canonice seculare cu leagănul de al doilea al credinței noastre — Blajul, dar prin înțelepciunea, zelul și dragostea Preasfinției Voastre voim și nădăduim să punem aici în Capitala culturală a Ardealului temelii unei noi înfloriri a Bisericii române unite cu Roma pentru mântuirea sufletelor, pentru binele neamului și consolidarea viitorului românesc.

Bucuria noastră este nefățărîtă azi când avem pe Păstor în mijlocul turmei Sale. Și țaria și siguranța noastră a crescut.

În numele parohiei rămâne unite a Clujului, preoți și mireni, în numele preoției și al credincioșilor din acest protopopiat, Vă făgăduim că vom asculta glasul Păstorului între orice împrejurări, că nu ne vom da înlături dela nici o jertfă pentru binele Bisericii. În rânduri strănse Vă ascultăm porunca din scaunul în care V'a pus mila lui Dumnezeu să ne cărmuieți, ajutat de zelul, dragostea și alipirea Veneratului Capitul.

Vă zicem din toată inimă:

Bine ați venit!

Intru mulți ani stăpâne!

Vorbește apoi Domnul Dr. Valer Moldovan, directorul ministerial al Ardealului în numele Guvernului, arătând însemnătatea și importanța noii Episcopii nu numai din punct de vedere bisericesc, ci și din punct de vedere național, contribuindu-se prin acest fapt în această epocă de toleranță la armonizarea și realizarea marilor interese ale Țării Românești. Instalarea unui nou episcop românesc la Cluj — a spus d.

Director ministerial — însemnează o nouă cetate românească, însemnează întărirea și consolidarea elementului românesc în Ardeal. Incheie implorând îndurarea și binecuvântarea cerească asupra noului episcop român unit.

În numele primăriei vorbește domnul *Dr. Teodor Mihali*, primarul orașului, arătând sentimentele de bucurie, ce stăpânesc sufletele Clujenilor prin instalarea Înalt Prea Sfinției Sale ca episcop în noua reședință.

Prea Sfinția Sa răspunde cu glasul plin de emoție, în cuvinte calde și simțite credincioșilor autorităților și populației orașului Cluj. Declară că vine să îmbrățișeze cu căldură și dragostea Sa pe toți fiii eparhiei, precum și pe toți aceia cari fără deosebire de confesiune sau limbă i-au ieșit întru întâmpinare. Spune că vine să ocupe noua catedră de învățatură creștinească, pătruns de misiunea înaltă și grea, dar își pune nădejdea în Dumnezeu deja care ne vine tot sprijinul. De pe noua catedră va vesti Evanghelia dragostei și a iubirii de frați, a păcii și a bunei înțelegeri după cum 13 ani a vestit-o în fosta eparhie a Gherlei. Va lucra din toate puterile pentru înflorirea Bisericii și a Patriei precum și pentru armonia dintre toți cetățenii în vederea scopului comun ce-l urmărim în statul național.

Primește cu bucurie asigurările credincioșilor săi, că vor sta zid împrejur, și-i vor da ajutor în lucrarea apostolatului său. Imploară îndurarea și grația cerească asupra tuturor celor de față.

După vorbirea de mulțumită, Prea Sfințitul Iuliu s'a întreținut cu cei de față, făcându-se prezentările oficiale.

Apoi Înalt Prea Sfinția Sa, însoțit de Capitlul diecezan și de Domnul *Dr. Valer Moldovan*, director ministerial, a plecat spre noua catedrală.

Vecernia arhierescă și primul cuvânt

Pe calea Regina Maria Prea Sfinția Sa Episcopul Iuliu Hossu a fost întâmpinat de uralele credincioșilor veniți

din împrejurimi, iar la ușa catedralei de preții și diaconii îmbrăcați în odăjdii. Intrarea în sfântul lăcaș și-a făcut-o între acordurile imnului arhieresc, cântat de Reuniunea corală greco-catolică, sub conducerea domnului *I. Caranica*. Vecernia arhierescă s'a oficiat în fața unei mari mulțimi de popor ce a ocupat catedrala până la ultimul loc. Fiind mult popor din împrejurimi, a fost preferit acesta ca să asiste la Vecernie, urmând ca credincioșii Clujului să participe la prima Liturghie arhierescă de Duminecă (5 Octomvrie). După Vecernie Prea Sfinția Sa urcă amvonul și rostește o cuvântare plină de însufletire, arătând importanța zilei, având o asemănare cu sărbătoreasca intrare a lui Iisus în Ierusalim.

A venit în Cluj să rostească aceleași veșnice cuvinte și învățături a Dumnezeului celui răstignit „care pentru noi și pentru a noastră mântuire s'a pogorit din cer”. Își dă seama de mișunea grea ce îl așteaptă în această capitală a Ardealului, dar asigurat prin bună primire ce i-au făcut-o toți cetățenii Clujului fără deosebire de confesiune, are toată nădejdea că va izbuti a duce la bun sfârșit intențiunile sfinte și nobile ale dragostei creștinești cu cari a venit. Această dragoste manifestată de Clujeni nu poate fi răsplătită decât cu dragoste. Copleșit de aceleași sentimente ale dragostei, Prea Sfinția Sa a venit să salute pe fiii săi iubiți cu cari va avea de petrecut împreună de acum înainte. Omagiile aduse le închină lui Dumnezeu al cărui slujitor este. Mulțumește întregii asistențe pentru aceste omagii, considerându-le ca o manifestare a credinței în Dumnezeu și în sfânta lui lege.

Cu referință la Evanghelia zilei arată necesitatea însănătoșerii sufletești care trebuie să premergea celei trupești, după cum fu vindecat slăbănogul, iertându-i-se întâiu păcatele. Oamenii acestui veac încă sunt copleșiți de dureri sufletești și trupești, dar să ne punem toată nădejdea în Hristos care ne chiamă „Veniți la mine toți cei osteniți și în-

sărcinați și eu vă voi odihni pe voi". Credința în învățătura Domnului Hristos este supremul leac ce ne poate tămădui toate ranele și boalele ce ne supără.

Cu toată căldura inimei dă apoi binecuvântarea arhierescă.

După această impresionantă cuvântare, corul cântă imnul arhieresc, apoi Prea Sfinția Sa condus de Cler în procesiune, între aclamațiile mulțimei a plecat spre localul Reuniunii corale, unde era așteptat de preoții dismembrați dela Arhidieceza Blajului și încorporați Eparhiei de Cluj—Gherla.

Intrevederea cu preoții

Prea Sfinția Sa a intrat în sală însoțit de Părintele Agârbiceanu și de tatăl său, Părintele Protopop Hossu dela Milașul Mare.

Cu aceeași căldură și dragoste sufletească adresează și preoțimei cuvântul de sosire, asigurându-i pe toți de dragostea frățescă cu care vine în mijlocul lor. Li asigură că vor găsi într'insul un bun părinte în toate împrejurările lucrând cu toții în același sacru ogor al Domnului Hristos pentru mărirea lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor.

În numele preoțimei răspunde părintele vicar Dr. Titus Malai, asigurând pe Prea Sfinția Sa, că preoțimea va ști sta la locul datoriei, sub flamura steagului crucii Domnului Hristos, cu entuziasm și însuflețire, știindu-se sub conducerea acestui bun Arhieru. Mulțumind din nou, Prea Sfinția Sa prezintă preoțimei pe tatăl său, căruia Prea Sfinția Sa spune că îi datorește tot ce are mai bun și nobil, cultivat în sufletul său. Această prezentare este obiectul unor vii manifestații de simpatie. Prea Sfinția Sa dând mână cu toți preoții a stat de vorbă cu ei interesându-se de situația fiecăruia.

Solemna Liturghie Arhierescă.

Duminecă, în 5 Octomvrie la orele 9. a. m. Prea Sfinția Sa a sosit la bi-

serica catedrală „Shimbarea la față“, în a cărei poartă împodobită cu flori și verdeață preoții îmbrăcați în odăjdii îl așteptau.

Îmbrăcând mandia arhierescă și camilavca, a intrat în sfântul lăcaș, între acordurile imnului arhieresc.

În fața sfântului altar Arhieru a fost îmbrăcat în odăjdiile arhieresti, conform rânduielilor tipicului. Împreună cu Prea Sfinția Sa au mai celebrat liturghia: părintele canonic Ilustrisimul Dr. Ambroziu Chețianu, vicarul general al Mitropoliei Blajului, Iis Iacob Popa, prepozitul Capitlului Mitropolitan, Ilustritatea Sa Dr. Octavian Domide, vicarul general și prepozitul Capitular al Eparhiei, Reverendisimii: Grigore Pop, Dr. Victor Bojor, Dioniziu Vaida și Dr. Gheorghe Vidican dela Gherla, Alexandru Ghera dela Oradea, vicarul Dr. Titus Malai, din Năsăud, arhidiaconii: Ioan Agârbiceanu din Cluj și Ioan Coste din Gherla, paroh-protopopul: Clemente Pandrea din Cojocna. Au diaconizat clarisimii Domni: Dr. Grigore Strâmbu și Dr. Virgil Bălibanu, profesori la Academia de Teologie din Gherla.

Liturghia a fost celebrată cu toată pompa și solemnitatea ritului oriental.

Responzoriile și cântările dela liturghie au fost executate de către corul Reuniunii corale condus de Domnul Ioan Caranica și cu prețiosul concurs al Doamnei Aca de Barbu.

Streinii, cari au participat la slujba instalării au declarat că aceste prestații ale corului românilor uniți din Cluj, sunt vrednice de toată recunoștința și admirația.

Predica de instalare a Prea Sfinței Sale.

După Evanghelie Prea Sfinția Sa a urcat amvonul, rostind un înălțător discurs.

A reamintit și accentuat din nou porunca iubirii dată de Domnul Hristos în pragul înfricoșatelor sale patimi. Rostul venirii sale îl va arăta n mai din „porunca cea nouă“ atât de mult accentuată de Domnul, ca să ne iubim

unii pe alții precum ne-a iubit și El pe noi. Acesta este supremul cuvânt al Testamentului Nou, cuvântul dragostei pe care îl vestește și azi cu aceeași căldură a sufletului, cu care l-a vestit în toate satele și orașele cutreierate în 13 ani în întinsa Eparhie. În această vreme de sbucium și frământare, de pizmă și răutate, biserica este chemată a vesti cuvântul de apropiere al sufletelor. Făcând o asemănare între Legea Veche și Legea Nouă, arată superioritatea celei Noi care își are temelie tocmai pe dragostea creștinească. Iubirea este semnul distincției prin care să cunoștem ucenicii lui Hristos. Acesta va fi și semnul despărțirii în ziua judecării a celor buni de cei răi.

După impresionantul discurs al Prea Sfinției Sale corul a intonat „Mulți ani” și apoi s'a continuat Liturghia.

Telegramele omagiale.

Lupă liturghie s'au citit telegramele omagiale adresate:

Prea Fericitului Părinte Papa Piu al XI-lea, în Roma:

Occasione occupationis novae cathedralis dioecesis romenae Cluj—Gherlensis infrascriptus episcopus nomine quoque cleri et fidelium filialis devotionis sensus et inconcussae fidei expressionem erga Successorem Petri profitemens Apostolicam Benedictionem humillime exoro.

Humillimus servus:
Iulius Hossu,
episcopus Cluj-Gherlensis.

Maiestății Sale Regelui Carol al II-lea, al României, în Sinaia.

Din prilejul ocupării scaunului catedral din Cluj, clerul și poporul credincios al eparhiei de Cluj—Gherla închină prin mine Maiestății Voastre omagiul sentimentelor de caldă dragoste și neclătită credință, cerșind cu suflet recunoscător dela atotputernicul Dum-

nezeu toată bogăția darurilor cerești pentru Regele înălțării neamului iubitor.

Episcop *Iuliu Hossu.*

Excelenței Sale Angel Maria Dolci, Nunțiul Apostolic, în București.

Nell' occupazione della nuova cattedrale a Cluj della diocesi Cluj-Gherla presento all' Eccellenza Vostra anche a nome del clero e dei fedeli devotissimi omagii.

Giulio Hossu,
vescovo romeno di Cluj-Gherla.

Excelenței Sale Domnului Iuliu Maniu, Primministru, în București.

Ocupând scaunul catedral din Cluj, Vă rog primiți Excelență omagiile noastre isvorite din suflet recunoscător.

Episcop *Iuliu.*

Excelenței Sale Domnul C. Costăchescu, Ministerul Instrucțiuni Publice și al Cultelor, în București.

Vă rog primiți Excelență în ziua ocupării scaunului catedral din Cluj caldele noastre sentimente.

Episcop *Iuliu Hossu.*

Excelenței Sale Înalt Prea Sfințitului Domn Dr. Vasile Suci, Arhiepiscop și Mitropolit de Alba Iulia și Făgăraș în Blaj.

În ceasul ocupării scaunului catedral din Cluj ridică rugăciuni fierbinți pentru Excelența Voastră cătră Atot-Atotputernicul cerându-Vă binecuvântarea primului pas pe cărarea ce ni s'a deschis.

Episcop *Iuliu.*

Prea Sfinția Sa a fost însoțit de clerul liturgisitor până în ușa bisericii catedrale unde a împărtășit și credincioșilor din stradă, arhierasca binecuvântare.

La liturgia solemnă au fost reprezentate toate autoritățile, corporațiunile și confesiunile în frunte cu biserica ortodoxă română și cea romano catolică.

Recepțiunile și banchetul

După sf. Liturghie Prea Sfinția Sa, însoțit de D-nii Dr. Valer Moldovan, director ministerial, Dr. Adam Popa, prefectul județului și Dr. Teodor Mișli, primarul orașului, s'a dus la prefec-tură, unde au avut loc recepțiile.

Mai întâiu s'a prezentat, reprezen-tanța Inalt Prea Sfinției Sale Părinte-lui Mitropolit Dr. Vasile Suciuc dela Blaj și a Capitlului mitropolitan, Monsignorii *Dr. Ambroziu Chețianu*, prelat papal și vicarul general al Mit-ropoliei, și *Iacob Popa* prepozitul Capitlului Mitropolitan, dorind noului Arhiepiscop al Clujului să muncească și pe mai departe cu aceeaș putere și zel, ca până acum, pentru mărirea lui Dumnezeu. Prea Sfinția Sa răspunde, că va munci în Cluj în spiritul și tradiția Blajului.

Urmează apoi delegația *Clerului român unit*, compusă din peste patruzeci preoți în frunte cu Reverendisimul Arhidiacon *Ioan Agârbiceanu*, care prezintă omagiile preoțimei române unite din Eparhie.

Delegația *Bisericii ortodoxe ro-mâne* a fost condusă de Părintele con-silier *S. Stanca*, care în numele Prea Sfinției Sale Episcopului Ivan își exprimă bucuria, pentru înmulțirea for-țelor românești ale Clujului și cere o frățească colaborare spre tot ceace este bun și frumos. Prea Sfințitul Iuliu răspunde, că și în viitor noi, Românii uniți vom munci spre consolidarea neamului și roagă pe Părintele Stanca să talmăcească Prea Sfinției Sale Epis-copului Ivan dorința unei strânse co-laborări, pentruca *cele două Biserici naționale să conlucreze în armonică înfrățire spre binele Neamului și al Țării.*

Au urmat delegațiile *Bisericii ro-mano Catolice* în frunte cu Monsig-neorul Hirschler și Reverendisimul canonic Fehér Gerő; *Biserica refor-mată* în frunte cu Prea Sfinția Sa Episcopul *Makkay*; *Biserica unitară* cu Prea Sfinția Sa Episcopul *Boros*; Bi-

serica *luterană* și comunitatea *izraelită*.

În numele guvernului și al admi-nistrației, în fruntea unei foarte mari delegații, se prezintă Domnul Ministru al Ardealului *Dr. Valer Moldovan*, care scoate în relief semnificația con-stituțională al actului instalării, asigu-rând pe Prea Sfințitul de tot sprijinul Statului. Prea Sfinția Sa răspunde, că Biserica română unită se va dovedi totdeauna demnă de acest sprijin.

Domnului Emil Hațiegan, vicepreșe-dintele Camerii, în numele parlamen-tarilor salută pe noul Arhiepiscop al Clu-jului care a binecuvântat și sfințit pri-mul steag tricolor ce s'a desfășurat în Cluj.

Domnul *Kweton* conzul al *Ceho-slovaciei* în numele corpului konzular își exprimă încrederea în câștigul ce-l are Clujul prin instalarea Prea Sfinției Sale Episcopului Hossu în Metropola Ardealului, dorește noului Arhiepiscop no-roc, spor la muncă și tărie pentru a aduce la îndeplinire misiunea, cu care a fost încredințat. Prea Sfinția Sa mul-tumește în termeni calduroși, întreți-nându-se cu consulii Franței, Italiei, Cehoslovaciei, Austriei și Ungariei, cu fiecare în limba statelor, pe cari le reprezintă.

În numele armatei se prezintă Dom-nul *General Hanzu*, care salută pe păstorul armatei spirituale, căruia Prea Sfinția Sa îi răspunde stăruind asupra recunoștinței, pe care o datorăm armatei.

Domnul *Iuliu Hațiegan* aduce cu-vântul și omagiile Universității „Regele Ferdinand“, acompaniat de o delegație de-a d-ilor Profesori universitari.

Domnul Inginer agricol *I. Oțoiu* aduce salutul Academiei de Inalte Studii Agronomice, evidențiind importanța in-stalării din punct de vedere istoric.

Dl Gh. Moroianu, rectorul Acade-miei de Inalte Studii Comerciale și Industriale aduce omagiile Academiei și Ligii Culturale, dorind noului Arhiepiscop o lungă și spornică păstorire spre binele credincioșilor din Dieceza nou înființată a Clujului și Gherlei pentru prosperitatea culturală și întâ-

rirea națională a neamului nostru.

A urmat delegația corpului avocațial condusă de D-I *Dr. Silviu Micșa*, a școalelor romano-catolice, a călugărițelor din Congregația Sf. Maria conduse de Ilustritatea Sa Iacob Popa și delegația curatoratului bisericesc condusă de D-I prim curator *Dr. Valentin Poruțiu*.

În numele reuniunii „Sf. Maria” D-na prezidentă *Livia Dr. Boilă* spune, că prin faptul că Prea Sfinția Sa preia azi cărmuirea noii episcopii în cetatea Clujului „*se cimentează mai bine zidul credinței poporului creștin iar în sufletele noastre se revarsă un nou curaj și o nouă evlavie pentru credința noastră. Rugăm pe Prea Sfinția Voastră, să primească în preagrațioasa Sa bunăvoință Reuniunea și modestele puteri de muncă ale membrilor ei*”.

D-I *Dr. Valer Pop* în numele A. G. R. U.-lui și al Reuniunii Corale salută pe Prea Sfinția Sa ca pe un îndrumător și ca pe un om al faptelor. Prea Sfinția Sa răspunde scoțind în relief activitatea vrednică de laudă a celor două societăți.

În numele Asociației Naționale a Studenților Uniți vorbește D-I *Vasile Bondrea*, care prezintă omagiile tinerețului studentesc.

D-na *Zina Moroianu* vorbește în numele Femeilor Române Ortodoxe care dorește, ca Clujul să dobândească prin Prea Sfinția Sa Episcopul *Hossu* un bun și blând păstos, iar românii ortodocși un frate adevărat și înțeleghător.

Urmează D-nele *Sidonia Docan* în numele Societății „Crucea Roșie”, *Maria Șerban* în numele Societății „Principesa Elena”, *Ana Pop* în fruntea delegației Societății „Surori de Cruce”, *M. Bratu* în numele Societății „Femeile Creștine” și D-na *Török* în numele femeilor reformate.

În numele Presei aduce omagiile D-I *Cornel Codarcea*, spunând că presa română a avut prilej să aprecieze acti-

vitătea vrednică de admirat și de laudat a Prea Sfinției Sale.

Banchetul

La ora 3 p. m. a avut loc banchetul, dat în onoarea Prea Sfinției Sale în sala cea mare a Restaurantului New-York, unde au luat parte reprezentanții autorităților civile în frunte cu D-I *Ministru Moldovan* reprezentanții corpului diplomatic, reprezentanții Bisericii române unite din Transilvania, iar din partea Bisericilor surori și confesiunilor clujene au luat parte: Prea Sfinția Sa *Episcopul Nicolae Ivan*, Episcop I unitar *Boros*, Episcopul reformat *Makkay* și Monsignorul *Hirschler* prelat papal.

În cursul bogatului banchet s'au rostit mai multe toaste, clădite toate pe același spirit de entuziasm, ce a caracterizat toate momentele solemnei instalări.

Întâiul ia cuvântul Prea Sfinția Sa *Părintele Episcop Iuliu*, care între altele spune: „*Slujitori ai împărăției cerurilor împreună cu lucrătorii darului Dumnezeiesc, implorăm binecuvântarea cea cerească asupra tuturor credincioșilor și fiilor Neamului nostru*”. Mai departe Prea Sfinția Sa spune, că rostul vieții nu este nici mâncarea nici băutura ci bucuria și desăvârșirea creștinească. Această desăvârșire izvorește din pacea, dreptatea și iubirea de aproapeți propovăduita de Mântuitorul lumii. În continuare Prea Sfinția Sa zice, că e fericit, că se vede în Capitala Ardealului alături și înconjurat de oameni pe care îi iubește și-i primește cu brațele deschise. „*Dragostea aceasta se adresează Domnului pentru că al Domnului slujitor sunt și este cu atât mai prețioasă cu cât este izvorită mai din inimă*”. Încheie Prea Sfinția Sa, ridicând paharul pentru Prea *Fericitul Părinte al Romei; Papa Pius XI* și pentru *Mărețata Sa Regele Carol II*, dorind pace și liniște în țară, mulțumire sufletească între toți cetățenii acestei Țări.

După Prea Sfințitul Iuliu se ridică Prea Sfinția Sa *Nicolae Ivan*, episcopul ortodox al Clujului, care — între altele — spune, că mutarea Episcopiei dela Gherla la Cluj, este un moment însemnat nu numai pentru credincioșii acestei Eparhii, ci pentru toți Români, căci multe prefaceri se vor revărsa din acest act epocal asupra Clujului și asupra întregului Neam românesc, pentru că la Cluj sporește azi o instituție care, va contribui la propășirea Tării noastre.

„In lupta ce s'a dat pentru unitatea noastră națională, — continuă Prea Sfințitul Ivan — Cler și popor, Biserica și școală, și-a dat tot ce aveau mai scump Acești ostași au de aici încolo menirea să continue o luptă culturală pentru ridicarea morală și culturală (Aplauze). Ilustritatea Ta, vei întâlni aici pe muncitorii Episcopiei Vadului și Feleacului.

Salutăm cu mult drag și cu creștinești sentimente sosirea unui nou frate de muncă (Aplauze). Bisericele noastre să fie fortărețe nebiruite. In trecut Episcopul Adamoviciu a lucrat cu Bob, V. Moga cu Lemenyi, iar nemuritorul Șaguna cu vrednicul și nemuritorul Al. Șterca Șuluțiu. Dacă ei au înțeles glasul vremii, nu aș putea pricepe, cum noi urmașii marilor noștri înaintași, când ne va chema glasul sângelui să nu putem lucra împreună (Aplauze prelungite). Insufletit de aceste vederi dă-mi voie Prea Sfințite Frate, să Te salut cu creștinesc devotament, dorindu-Ți spor la muncă pentru neam și pentru Țară“.

După Prea Sfințitul Ivan vorbește Ilustritatea Sa *Dr. Ambroziu Chețianu*, care salută pe Prea Sfinția Sa în numele Inalt Prea Sfinției Sale Mitropolitului Blajului. Declară, că se simte fericit la vederea interesului general, ce-l au intelectualii Clujului pentru Biserică; se simte fericit, că a fost trimis, ca să aducă salutările Inalt Prea Sfinției Sale Mitropolitului noului Trimis. Dorește ca toate faptele Prea Sfinției Sale să fie spre mărirea

lui Dumnezeu și progresul Bisericii.

Urmează discursul Domnului *Dr. Valer Moldovan*, directorul Ministerial al Ardealului, care într'un discurs frumos, pune în comparație rațiunea și sentimentul. Spune, că nu a dat greș niciodată când s'a sprijinit pe cele dictate de conștiință. A cunoscut și recunoscut, că patrimoniul lăsat de Hristos trebuie făcut mai mare, mai puternic, zi de zi. Arată, de unde provine această necesitate. De 19 secole civilizația lumii se bazează pe cuvântul Isus și de jertfa primilor creștini. Arată, cum trebuie să fie venirea noului Episcop. Trebuie să fie un prilej de nobilă întrecere și nici decum de concurență. Noul eveniment nu poate fi, decât bucurie și fericire pentru orice bun român.

Ilustrisimul *Jacob Popa*, prepozit al Capitlului Arhidiecezan și Mitropolitan ridică păharul întru prosperarea Capitlului de Cluj—Gherla, vorbește despre istoricul parohiei de Cluj și concursul dat de Blaj, la prosperarea și progresarea aceleia. Cere ajutorul lui Dumnezeu, ca Veneratul Capitlu să învingă toate greutățile ce ar veni asupra lui. „Crucea Mântuitorului s'o ridicați și s'o faceți să strălucească în veci“.

Urmează discursul Domnului *Dr. Romulus Boilă*, vicepreședintele Senatului, care cu fraze concise arată rolul ce l-a avut în trecut și viitor Biserica română unită, care ne ține în strânsă legătură cu cei de o credință și de o obârșie, își cere permisia de a se mândri, că este unit. Amintește discuția Senatului, cu ocazia Legii Cultelor, când Prea Sfinția Sa Iuliu s'a manifestat într'un mod atât de strălucit, dând una dintre paginile cele mai frumoase ale activității Maturului Corp român. Urează Prea Sfinției Sale în noua misiune succes deplin, pentru binele Bisericii și al Neamului.

Vorbește apoi Ilustritatea Sa *Dr. Octavian Domide*, vicarul general și prepozitul de Cluj—Gherla, arătând măreția actului prezent. Se întreabă, dacă Capitlul de Gherla, va putea co-

respunde nevoilor și sarcinei, ce-l așteaptă. Desleagă apoi secretul întregii reușite de organizare și propășire prin dragoste și ajutorul Spiritului Sfânt. Conclude prin aceea, că mult pot puțin buni împreună; atunci ce nu vom face noi în această capitală a Ardealului..

Din partea primăriei vorbește D-l *Dr. Teodor Mihali*, primarul orașului Arată marea importanța a zilei de 5 Octomvrie, însemnătate pentru Cult și Neam; dorește Prea Sfinției Sale spor la muncă, consolidare deplină, ducerea la bun sfârșit a operei începute, iar cetățenilor le dorește pace și bună înțelegere.

În numele credincioșilor din Eparhie vorbește, D-l *Dr. Valer Pop*, președintele A. G. R. U.-lui, care relevă importanța Concordatului făcând apologia legăturii cu Roma. Insistă asupra înțelegerii și armoniei dintre cele două Biserici românești; aduce omagii Prea Sfinției Sale și-L asigură de ascultarea fiască a tuturor credincioșilor.

În urmă vorbește din nou Prea Sfinția Sa *Iuliu* mulțumind tuturor pentru elogiile și bunele urări aduse, iar Prea Sfințitului *Ivan*, îi răspunde asigurându-L de reciprocitatea celor manifestate.

Incheie cu cuvintele „*Spun Clujului, pace și dragoste creștinească*; mulțumesc pentru sentimentele de sinceră alipire ce mi-ați arătat. — Iar Prea Sfinția Ta — se adresează către Prea Sfinția Sa *Ivan* — primește dragostea mea și asigurarea, că legătura încheiată azi între noi nu va fi desmintită. Acesta să fie rodul binecuvântat al îmbrățișorii noastre.“

După răspunsul Prea Sfinției Sale Clarisimul *Dr. Virgil Bălibanu*, profesor de Teologie, a citit telegramele de felicitare sosite din întreaga Țară. Aceste telegrame — între cari am înregistrat și pe cea a Domnului prim-ministru *Iuliu Maniu* și a Domnului *Alexandru Vaida-Voevod* — le vom publica în numărul viitor al gazetei noastre.

Masa s'a ridicat la orele 5½.

Concertul religios aranjat de Reuniunea Corală Română Unită din Cluj,

în onoarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop *Iuliu* a avut loc la orele 7 în Catedrala „Schimbării la față“, cu concursul D-nei *Aca de Barbu* dela Opera română din Cluj. Acest concert religios a fost una dintre puținele prestațiuni artistice auzite la Cluj. Publicul Clujean în frunte cu Prea Sfinția Sa a putut și de data aceasta să contempleze frumosul armonic al muzicii religioase. Într'adevăr, programul bine încadrat cu bucăți alese dintre lucrările celor mai distinși compozitori, ca: *Handel, Mascagani, Niedermayer, Wochman, Dima, Hubic, etc.*, și pricipere pentru înfăptuirea esteticului muzical religios. A fost o adevărată revelație acest concert profund impresionant prin accentele divine cântate cu atâta căldură și simț religios montând dela cel mai mic pianissimo până la cel mai mare fortissimo și iar pierzându-se într'un murmur, ca o orgă îngerească.

La sfârșitul fiecărei bucăți se putea vedea radiind pe fețele tuturor ascultătorilor pietatea și evlavie intens simțită. Parecă în sufletul fiecăruia vibrau coardele sentimentului religios, în armonie cu accentele divine ale corului, a înălțătoarelor cuvinte de laudă și preamărire a celui Prea Înalt: „*Dumnezeu e Stăpân în veci și deapururi... Aleluia... Lui Dumnezeu cânta-vom mărire Lui... Aleluia*“..

Nu cred, că sufletul cel mai împietrit față de tot ce este religios, nu s'a mutat și n'a fost adânc pătruns de puternicile cuvinte armonizate de celebrul compozitor *Höndel*: „*Domnul este împărat al lumii întregi... Aleluia*...“ Bucata „*Aleluia*“ din oratorul-Messia de *Handel*, care a fost ultimul punct din program a sguđuit și a pătruns mai adânc în sufletul publicului. La asemenea ocazii se poate vedea câtă înălțare sufletească, câtă plăcere și emoție artistică are publicul la ascultarea unei piese cu adevărat clasice — cum este

și acest mic fragment din oratoriul *Messia* de Händel.

La ridicarea nivelului artistic al acestui concert coral a contribuit debutul D-nei *Aca de Barbu*, distinsa primadonă a României și Dl Dr. *Ciurdariu*, valorosul nostru cântăreț. Doamna Aca de Barbu a cântat solo cu multă căldură și elan artistic: „Ave Maria” de Mascagani și „Crucifix” de J. Faure; iar dl. Ciurdariu a cântat „Tatăl nostru”, asemenea solo.

Vii emoții a stârnit „Irmosul întrării în biserică” de G. Dima. Această cântare este într’adevăr ingerească, pentru că este așa de divin armonizată încât nici nu-ți poți închipui o mai sublimă compoziție din domeniul muzicii religioase.

Multe laude se cuvin D-lui Profesor I. Caranica, care a dirijat cu multă măiestrie, scoțând înălțătoare afecte prin fiecare frazare artistică a fiecărei părți. Acest memorabil concert religios a prilejuit Reuniunii Corale Române Unite din Cluj unul dintre cele mai frumoase triumfuri, pe care le-a înregistrat vre-odată.

După concert Prea Sfinția Sa mulțumește prin cuvinte resfrânte din sublimele cântări,

* * *

Actul instalării Prea Sfinției Sale Iuliu la Cluj a fost ocaziunea unei impozante manifestări de credință și naționalitate în capitala Ardealului. Faptul că în inima Ardealului — acolo unde înainte cu 200 ani șovinismul maghiar a scos din dieta Transilvaniei pe marele *Inocențiu*, apărătorul drepturilor Bisericii și a poporului român, acum s’a instalat un vrednic urmaș al martirului, ce doarme în Roma, — nici nu putea să fie primit decât cu bucurie, entusiasm și fast impunător.

Istoricul act al mutării sediului episcopal dela Gherla la Cluj a fost viu sărbătorit și de către presa ardeleană, comentând toate ziarele noastre — și unele minoritare — importanța istorică, culturală, morală și națională a acestui eveniment.

Asupra echoului, produs în presă, vom reveni în numărul proxim.

Corespondent.

Conzistorul plenar din 12 August

— Liturgia Arhierescă. — Ședința conzistorială. — Masa comună. —

Deși aplicarea Concordatului încheiat cu Sfântul Scaun Apostolic al Romei — încă înainte cu 3 ani și ratificat în primăvara anului trecut — era de mult așteptată și deși după ratificare se credea, că aceasta se va face cu cea mai mare celeritate — mai ales fiindcă încă din 8 Septembrie 1929 luase ființă Comisiunea întocmită întru acest scop — totuși Bula papală „*Sollemni Conventione*”, și Decretele emantate în urma acesteia de către Excelsa Nunțiatură din București, pentru executarea celor cuprinse în Bula, referitor la noua așezare a Eparhiilor române unite, au sosit în mod surprinzător, pe neașteptate.

Când lumea, mai ales cea dela sate, abia începuse a se adânci în trebile muncilor din vară ale câmpului, când era mai sgomotoasă viața pe câmp — între crucile de grâu, sau holdele verzi de cucuruz — către sfârșitul

lui Iulie se lăși vestea că se execută dispozițiile contractate în Concordat și ia ființă o nouă Episcopie română unită: *Episcopia Maramureșului*. Și aceasta în termen foarte scurt: cu ziua de 15 August 1930.

Inființarea acestei noi Episcopii — și peste tot toate celea cuprinse în Bula „*Sollemni Conventione*” și în decretule executive ale acestei Bule — mai mult au atins Eparhia Gherlei care, prin cedarea alor 169 parohii noi Episcopiei și a alor 83 parohii Eparhiei de Oradea-Mare, precum și prin primirea alor 150 parohii dela Arhidieceză și în sfârșit prin mutarea sediului episcopal dela Gherla la Cluj, a trecut prin o mare transformare, prin o adevărată vi-visecțiune.

Această fundamentală schimbare a Eparhiei sale, păstorite cu atâta zel apostolic și cu o atât de mare dragoste părințească timp

de 13 ani, îndemnă pe Prea Sfințitul Iuliu al nostru, că înainte de a dimite pe nouile cărări pe iubiții săi fii credincioși din Maramureș, Sătmar și din Sălăgiu, să mai adune încă odată în jurul inimei Sale părințești pe toți protopopii-asesori konzistoriali ai Eparhiei de Gherla, pe accia, împreună cu cari a cărmuit și a cutrierat de-a-lungul și de-a-latul această vastă Eparhie. Și în acest scop prin „Curierul Creștin” din 15 Iulie a. c. a invitat pe toți asesorii sfântului Konzistor episcopal de Gherla la *Konzistor plenar* pe ziua de 12 August a. c..

Glasului de chemare al Părintelui iubit au răspuns aproape cu toții, prezentându-se aproape toți asesorii konzistoriali: canonicii, P. C. Sa Egumenul dela Bicsad, vicarii foranei, arhidiaconi onorari și protopopii tractuali și onorari.

Încă din 11 August marea piață din Gherla se împopulă de șefii organizațiilor noastre bisericesti din provincie, cari îngândurați, gravi, serioși discutau evenimentele mari, istorice, prin cari trece Biserica noastră și cari înseamnă o nouă epocă pentru viața noastră bisericască.

Ziua de 12 August sosi veselă, senină, scăldată în raze de soare. Conform programului, la orele 8 dimineata, dupăce Ilustritatea Sa Domnul Dr. Octavian Domide, vicarul general al Eparhiei luă jurământul nouilor asesori konzistoriali, se începu în biserică catedrală Liturgia arhierască pontificată de Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Iuliu. La sf Liturgie Inaltul nostru Arhieru e asistat de membrii Veneratului Capitlu: Ilustritatea Sa Dr. Octavian Domide, Reverendisimii DD. canonici: Dr. Victor Bojor, Dioniziu Vaida și Dr. George Vidican, de arhidiaconii Aurel Dragoș și Pamfilu Grapini, protopopii Antoniu Bălibanu, Ștefan Papp, Artur Anderco, David Deacu, Clemente Pop și Demetriu Cupșa: diaconizează Părintele profesor Dr. George Bob și Reverendisimul Ioan Coste, protopopul-arhidiacon al Gherlei.

După sfânta Liturgie, — la care au asistat și foarte mulți intelectuali laici din orașelul nostru și jur, și în cadrele căreia au fost hirotoniți întru ipodiaconi și diaconi opt clerici absolvenți ai Academiei noastre da Teologie — după orele 10 se începe cu învoarea Spiritului Sfânt, cântându-se „Impărate Ceresc”, ședința Konzistoriului plenar, ce e avut loc tot în biserică catedrală.

În cuvântarea de deschidere a Konzistorului plenar, Prea Sfinția Sa, Părintele Episcop Iuliu a ținut un grandios discurs, expus cu o rară vervă oratorică, desvoltat cu o plasticitate vibrantă retorică.

Mâncând din expunerea scopului Konzistorului plenar, Prea Sfinția Sa trece în

revistă tot cecece s'a făcut în timpul păstoririi Sale de 13 ani, „*pentruca văzând noi — cum spusese — tăria harului lui Dumnezeu, care ne-a susținut în cărarea, pe care noi împreună am umblat timp de 13 ani, cu ochii pururea înainte, încrezători în aceeaș putere dumnezească, să apăsăm mâinile noastre pe plugul sfânt al lui Hristos, să adâncim brazda tot mai puternică în ogorul lui Dumnezeu, încrezători nu în slăbiciunile noastre, ci în darul lui Dumnezeu*”.

În minunatul Său discurs, apoi, Prea Sfinția Sa cu un elan plin de avânt și cu culori vii își exprimă de-o parte satisfacția, mulțumirea, bucuria Sa sufletească văzând prețiosul concurs, ce l-a primit în timpuri atât de grele din partea preoților și credincioșilor săi iubiți, cari fără a cunoaște greutate și jertfe l-au dat ajutorul prețios în păstoria Eparhiei, adâncind și propagând evlavia, clădind cu jertfe mari materiale biserică și case parohiale noi și reparând pe cele vechi, — iar de alta parte mahnirea adâncă și durerea sufletească pentru împrejurarea, că uriașa operă de consolidare morală a Eparhiei și prin aceasta și a Neamului, afară de curente subversive postbelice, a fost de atâtea ori stângenită de „apostolii” inconștienți ai învrăjbirii frățești, cari exploatarea starea mizeră a poporului nostru sărac de urgisia veacurilor, s'au făcut cumpărători de suflete...

Cu o eloquentă rară, Prea Sfințitul Iuliu, aci zugrăvește cu entuziasm viu bucuria, ce-L cuprinde și cuprinde întreagă Biserica lui Hristos pentru înființarea unei noi Episcopii, chemată să contribuie și aceasta la „unirea tuturor Bisericilor”, — aci atinge coarda gingașă a durerii ce ne cuprinde în momentul despărțirii de către cei iubiți, cari plesă în alte Eparhii. Apelând la prețiosul concurs al celor rămași în Eparhia Sa, pe cari îi îndeamnă să meargă cu tot avântul sfânt înainte, Prea Sfințitul Iuliu, își ia un călduros și duios adio dela cei ce pleacă dela sînul Său părintesc, dela Sălăgiul Său iubit, piu și evlavios, care mai repede pleacă, dela Sătmar și Maramureș, împărțășind tuturora cu toată căldura și dragostea sufletului Său Arhierasca Sa Binecuvântare.

Gradosul discurs al Prea Sfinției Sale — pe care în proximal număr al organului nostru îl vom publica în întregime, după note stenografice — a fost adeseori întrerupt de vii aprobări și aplauze, iar în partea în care Prea Sfințitul și-a luat rămas bun dela cei ce se duc în alte Eparhii, cuvântarea a fost secundată de plânsetele întregului auditor. Nu era unul să nu fi plâns, ochii tuturora erau scăldați în lacrimi și-ți era mai mare jalea să vezi durerea celor cari pleacă dela inima caldă a Părintelui iubit, dar mai emo-

ționat a fost să vezi ochii inundați în lacrimi a părintelui Ștefan Papp, protopopul Românilor din Cehoslovacia, care neputându-se stăpâni, a plâns cu amar și din ochii-i împaiengeniji de lacrimi parcă se reoglindea strigățul după ajutor, frica, înspăimântarea tuturor Românilor rămași dincolo, cari de aci înainte nu vor mai aparține nici Eparhiei române, ci vor fi încorporați la o Eparhie străină, care nu știe nici de legea, nici de limba dulce românească.

La sfârșitul magistrului discurs al Prea Sfințitului, Părintele-protopop Ioan Botean, încă sub impresia celor auzite a ținut o mică alocuțiune omagială la adresa marelui nostru Arhieru, încheiând cu îndemnul clasic: „Perge, sicut Tu agis, nomenque Tuum comenda immortalitati“...

Apoi au urmat rapoartele speciale despre starea fondului de pensiune a preoților deficienți și de ajutare a văduvelor și orfanilor de preoți întocmit și citit de Reverendisimul Domn Dioniziu Vaida canonic, directorul Administrației Capitale; despre activitatea pastorală dezvoltată prin misiunile populare și exercițiile spirituale pentru preoți, întocmit și citit de Reverendisimul Domn Dr. Victor Bojor canonic, președintele Reuniunii de Misiuni Sfinte! și raportul despre aluminii Academiei de Teologie și starea Seminarului Teologic, întocmit și citit de către Reverendisimul Domn Dr. George Vidican canonic, rectorul seminariului. Asupra acestor rapoarte vom reveni în unul din numerii viitori ai „Curierului Creștin“, publicându-le asemenea în întregime.

După citirea acestor rapoarte, se ridică Reverendisimul Domn Emil Bran vicar foraneu episcopal al Sălăgiului, care exprimă mulțumită Prea Sfinției Sale pentru grija purtată și își ia rămas bun în numele clerului și poporului credincios de celea 83 parohii ale Sălăgiului, cari trec în Eparhia de Oradea-Mare.

„Vă mulțumim Prea Sfințite — zice între altele părintele vicar Emil Bran — Vă mulțumim pentru conducerea înțeleaptă cu care ne-ați cărmuit și călăuzit prin mintea aceea, cu care ne-ați sfătuit, timp de 13 ani.

Acum, când ne despărțim trebuie să Vă mulțumim, ca și fiii recunoscători, pentru că ne-ați ocrotit și în via Domnului ne-ați dat putere tare, ca să putem munci spre mărirea lui Dumnezeu și binele Bisericii. Și în acest moment de despărțire, Prea Sfințite Doamne, Vă cerem binecuvântarea arhierescă, pentru ca cu tărie sufletească să putem lucra și în noua Eparhie în care mergem.

Sunt mângâietoare pentru noi, cuvintele de făgăduință, că ne veți păstra în buna amintire a Prea Sfinției Voastre, și dorim, ca să ne păstrați nu numai în memorie, ci, ca

să ne păstrați în aceeași inimă caldă, în care ne-ați avut și până acum.

‘Cu darurile speciale, cu care V’a înzestrat bunul Dumnezeu, Dieceza învitată de Cluj-Ghelela să o păstrați ca o fortăreață a Bisericii lui Hristos și inima aceea atât de mult iubitoare să găsească inimi iubitoare a tuturor celor Sfinte.

În noua Eparhie să aflați apostoli asemenea Părinților, cari martirajul au suferit pentru credință.

Dumnezeu Sfântul să Vă țină la mulți ani, Prea Sfințite, pentru că după o muncă plină de sfânt apostolat și bogată în merite nepentoare, când Vi-se va da cununa răsplătii vrednice să fiți *podoaba Cerului, precum aici pe pământ ați fost podoaba clerului*. Asemenea mulțumesc Prea Veneratului Ordinariat și Veneratului Capitul în a căror amintire ne recomandăm și pentru viitor. Memoria noastră să o păstrați, precum și noi cari trecem dincolo, vom păstra memoria Prea Sfinției Voastre și a Veneratului Capitul.

Să trăiți la mulți ani!“

Apoi vorbește Reverendisimul Domn Ilariu Borș, vicarul Maramureșului:

„Cuvintele isvorite din atâta dragoste — zice părintele Borș — de pe buzele Arhierului nostru, a fost cu neputință, ca să nu ne miște, a fost cu neputință, ca să nu ne zguduie.

Mai ales cuvintele, prin cari s’au pomenit frământările, prin cari au trecut credincioșii noștri, cari au trebuit, să reziste celor mai mari ispite, ne-au reamintit cele mai triste tablouri din viață. Noi, Maramureșenii, poate, am fost mai sensibili, pentru că am trăit în mijlocul acestor lupte. Dar am învins ispitele, ieșind din acelea biruitori, căci în cursul acestor lupte am avut un far luminător în persoana Arhierului nostru.

Iubiți frați! Prea Sfinția Sa ne-a ridicat pe ea sus meritele noastre, dar eu spun, că dacă avem cât de puțină vrednicie în aceste lupte, aceasta avem să o mulțumim primului ostaș, pildei, exemplului, care ni l-a dat Prea Sfinția Sa.

Să-mi fie, deci, permis, ca în numele fraților, cari rămân cu noi, să adresez câteva cuvinte acelor frați, de care ne despărțim și împreună cu care am lucrat atâta timp.

Cu mulți am lucrat împreună și partea cea mai prețioasă a vieții mele împreună cu ei am petrecut-o, fiind și noi o părțică din total, căci am fost peste 500 de frați, împreună lucrători. Cerescul Părinte să Vă conducă pe noua cale, ad maiorem Dei gloriam! Să Vă aduceți aminte de noi, și rugăciuni să faceți, ca Bunul Dumnezeu să ne țină împreună în căile Lui.

Prea Sfinția Voastră! Vă mulțumim pentru grija, care ne-ați purtat-o, și într’adev

nu știu, ce ar fi fost de Maramureșul nostru fără de grija Prea Sfinției Voestre. Vă mulțumim și Vă sărutăm mâinile și Vă rugăm să ne grijiți și de-acum înainte și să ne păstrați în dragostea arhierescă, până când ceresul Părinte ne-a rândui și nouă să avem pe episcopul nostru“.

Se ridică apoi Reverendisimul domn *Dr. Titus Malai*, vicarul foraneu episcopal al Năsăudului, care mulțumind Prea Sfinției Sale pentru distincțiile făcute în ultimul timp — numind o serie de arhidiaconi onorari, protopopi și asesori konzistoriali — arată importanța acestor „distincții“, „tot atâtea građajii, cum se dau în armată“.

„Prea Sfinția Voastră!“

În Curierul penultim am avut prilejul de a ceti o mulțime de distincțiuni, de arhidiaconi, protopopi onorari și asesori konzistoriali cari distincțiuni, ca un fe de adio le împărțește Prea Sfinția Sa.

Când le-am cetit — zice D-Sa între altele — m'am gândit, tocmai la lupta, pe care a trebuit să o purtăm acum câțiva ani, când cu Legea Cultelor, sub comanda atât de pricepută a Prea Sfinției Sale, care luând comanda la București a apărut cu atâta însuflețire interesele Bisericii unite, încât și noi ne-am gândit, că suntem datori ca să prindem arma, ca să arătăm tuturor, că Biserica noastră a binemeritat pentru Neam. Ca să cunoască nația românească, că pe aici încă au fost mari bătălii, în care noi am spus, că „Pe aici nu se trece“, pentru că și în Gherla în școlile de aici s'a menajat spiritul de viață al Neamului nostru.

Înalt Prea Sfinția Voastră, avem mare bucurie, că ne-ați distins și luptătorii s'au însuflețit; vrem, ca această bucurie să o sporim, noi vrem culme să-i facem bucuriei noastre. Vom face biserica de idealism de luptă, căci *distincțiile și građajile însemnează o datorință de onoare*. — Vom avea de trecut peste șerpi și școrpioni, dar vom merge înainte, pentru că comanda noastră supremă este Hristos. Depunem omagiile noastre pentru înalta distincțiune față de clerul nostru, care a binemeritat în mijlocul bătăliei pentru numele lui Hristos.

Apoi vorbește Ilustritatea Sa Domnul *Dr. Octavian Domide*, vicarul general al Eparhiei, prepozit capitular și prelat papal, care spune următoarele:

„Prea Sfințite Domnule Episcop.
Venerat Konzistor plenar!“

Din partea Capitlului Catedral spun acest cuvânt.

Sunt acum 230 de ani și mai bine, de când mila lui Dumnezeu și îngrijirea Proniei cerești a povățuit pe părinții noștri, luminându-i la unirea bisericească, ducându-i

către Isus Hristos, ducându-i la urmașii Sfântului Apostol Petru.

La 1700 acest îndemn era un grăunte de muștar, o micuță și neînsemnată sămânță. A fost ca o stea mică, răsărită pe orizontul Bisericii universale, o steluță nu știu de ce calitate și de a căta mărime, cum se măsură și se numără stelele de pe cer,

Dar grăunțul de muștar a crescut; s'a aflat, că în el este virtute de viață și de mândrie și Inocenția Micu Clain, lumina Bisericii și a Neamului nostru află, că această sămânță este dătătoare de viață ea trebuie să se desvoalte, această steluță trebuie să între la lumină.

Mai trec câți-va ani și o nouă Episcopie se ridică: Oradea, cu catedrală, școale, seminar; unde lucrează un Vulcan, căruia îi urmează o nouă generație. Și crește sămânța, începe e deveni plantă, începe a deveni un copăcel.

Și el crește, se desvoaltă în bucuria noastră. Din el răsare Episcopia de Lugoj și cea a Gherlei, care n'a fost totdeauna binecunoscută. bine judecată, dar voi, Fraților, sunteți în situația, ca să puteți judeca mai bine.

În vremea aceea Arhierii mari încep a cultiva Biserica. Să amintesc numai pe Vancea, pe Episcopul Pavel, să amintesc pe acel Episcop, care a fost regeneratorul limbei române în părțile Sătmărene și în Maramureș. Este Episcopul Ioan Sabo, care nu a lăsat fundații, dar a lăsat un cler disciplinat, care a crescut clerul în disciplină, dovada este în sufletele noastre. Trece vremea, vine marele Episcop de pie memorie Vasile, cu mari planuri, dar puținătatea zilelor sale l-au împiedecat să le realizeze.

Am ajuns să Vă vedem, apoi, pe Prea Sfinția Voastră, a cărui viață este o carte deschisă înaintea noastră, o viață plină de zel și râvnă. Am ajuns să vedem în fruntea Eparhiei noastre pe marele Episcop Iuliu, care este *Episcopul vizitațiunilor canonice*, el este *Episcopul orfanilor și văduvelor de preoți* și este *Episcopul misiunilor sacre*.

Iubiți frați! Dacă este un moment de duioșie, de despărțire, este și moment de bucurie, de însuflețire pentru viitor.

Grăuntele de muștar crește, câștigă nouă lumină, și nouă putere, căci ce altceva însemnează un nou Episcop, un nou seminar, un nou organism, decât o nouă putere de muncă, care cu cât este mai restrânsă activitatea, respectiv sfera, în care se desvoaltă, cu atât este mai temeinică.

Să dăm mulțumită lui Dumnezeu, pentru că ne-a hărăzit să vedem înființarea acestei noi Episcopii, să binecuvântăm memoria acelora, cari ne-au hărăzit o situație atât de mândră în Biserica universală; să ne dea

Dumnezeu putere și în special Ilustrității Voaste, în munca grea, care Vă așteaptă și în noua situație.

Se mai adaugă la anterioarele titluri ale Prea Sfinției Voastre și acela de *apărător al Bisericii în fața Senatului*. Să fiți acest nelufricat apărător al Bisericii întru mulți ani îndelungați, cu aceeași râvnă, cu aceeași sănătate

Iar vouă, Venerați Frați, cari peste trei zile dobândiți un alt păstor, o aducere aminte să Vă însoțească. Granițele Eparhiilor nu sunt granița, care să despărtească sufletele. Noi suntem și rămânem sufletește tot împreună, suntem o familie. Să duceți aceeași disciplină, care ați dovedit-o în această Eparhie.

Prea Venerați Frați! Rugăciunile, care s'au cetit astăzi la sfințirea diaconilor, — și este păcat, că noi uităm acestea rugăciuni — au înțelesul lor, că suntem *aleși* în slujba Bisericii. Să ne aducem aminte, că despre slujba noastră vom avea să dăm seamă Judecătorului, ni se cere să fim umpluți de credință, de dragoste, de putere, de sfințenie. La despărțire să ducă fiecare, în orice parte îi ducă cuvântul de chemare, să ducă credința tare, vie, să ducă dragostea față de Sfânta Biserică, sfânta patrie, dragostea față de suflete, să ducă sfințenia legată de caracter, să strălucească ca lumina înaintea fraților.

Să ne bucurăm, fraților, că crește grăunțul de muștar, că deja este un copăcel frumos. Să dea Dumnezeu să umbrească suflete nenumărate, să strălucească pururea această stea luminoasă.

După vorbirea Ilustrității Sale Dr. Octavian Domide se ridică din nou Prea Sfințitul Iuliu și mișcat de dragostea ce l-s'a manifestat în ședința Conzistorului plenar, mulțumește Ilustrisimului Său Vicar general, Veneratului Capitu, Clerului gremial și întregului său Cler din fosta Eparhie a Gherlei pentru sprijinul ce l-au dat în trecut. Apelând la concursul celor cari rămân și pentru viitor își mai ia un călduros adio dela cei cari pleacă, trimițând pentru toți dragostea nemșcată a sufletului Său părintesc și Arhie-

reasca Binecuvântare. Apoi „*în mângăiere și binecuvântare*“ încheie ședința Conzistorului plenar, după care se cântă „Cuvine-se cu adevărat“.

După ședința Conzistorului plenar, ce s'a terminat la orele 2 d. m. a urmat masa comună, ce s'a servit în sala cea mare a Școlii normale diecezane de fete. Spiritul și atmosfera emoționantă ce a caracterizat și Conzistorul plenar, se menține și în cursul banchetului și de vie emoție sunt caracterizate și toasturile, ce s'au rostit la acesta.

Primul toastează Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Iuliu, care în mijlocul aplauzelor însuflețite a conmesenilor ridică în picioare ridică paharul pentru Prea Fericitul Părintele nostru *Papa Pius al XI-lea* și pentru Majestatea Sa marele nostru Rege, *Carol al II-lea*.

Apoi toastează Ilustritatea Sa Domnul Dr. Octavian Domide, ridicând paharul, în mijlocul unor frenetice urări de bine, pentru Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Iuliu. Părintele arhidiacon din Baia Mare, *Alexandru Breban* toastează pentru Ilustritatea Sa Dr. Octavian Domide, care ca spiritual și profesor de Teologie a crescut atâtea generații de preoți, iar acum mai nou prin exercițiile spirituale ținute în întreaga noastră Provincie mitropolitană a dat preoților atâtea sfaturi, povești și directive prețioase pentru o pastorație cât mai intensă și cât mai sfântă. În sfârșit părintele arhidiacon *Grapini* ridică paharul pentru Prea Sfinția Sa Domnul Episcop, după care la orele 4 d. m. masa se ridică.

Către seară, pe când soarele își ascundea ultimele raze în dosul colinelor de lângă orașul nostru, numai câțiva dintre membrii Conzistorului plenar au mai rămas în centru. Ceilalți călătoriau spre toate colțurile vastei Eparhii, ducând spre casă cuvântul duios al despărțirii de Părintele iubit și purtând în suflete mângăierea dulce, — că Meseșul și Rezul nu ne vor putea despărți, doar „Biserica Domnului este una și nedespărțită“.

Dr. Virgil Bălibanu.

Din apostolatul Prea Sfințitului Iuliu

— Sfințirea bisericii din Târgu Lăpușului și Zam-Sancraiu. — Peregrinajele dela Mănăstirea Moiseiului și Strimbu. —

Târgul Lăpușului (jud. Someș) are aspectul unui orașel mai răsărit, reședința de plasă cu judecătorie și gimnaziu. Populația din punct de vedere național și confesional, e impestrițată: o compun mai multe naționalități, români de ambele confe-

siuni, unguri catolici și reformați, jidani cu droaia și în mică măsură și alte naționalități și secte obscure. — Prea Sfinția Sa a plecat din Gherla în 20 Sept. Sâmbătă după amiază la ceasurile 2, cu automobilul, însoțit de păr. canonic Vaida și de păr.

profesor Strâmbu. În drum spre destinație P. S. S. Arhiepiscopul a fost întâmpinat în Coruieni — localitate cam la 15 Km. de pârtaie de Tg. Lăpușului. Îl așteptau lângă poarta triumfală localității în frunte cu pâr. Septimiu Popa dela Cluj care a vorbit în locul preotului local, a M. On. Gavril Muste care era bolnav. La Coruieni mai așteptau încă 7 automobile cu intelectualii Lăpușului în numele cărora a binevenat pe înaltul oaspe, dl. primpretor Bușița și l-a oferit un frumos buchet de flori dna protopopului Chezan.

După răspunsul călduros al Prea Sfinției Sale, automobilele din Tg. Lăpușului se înșirue în urma automobilului Său și modernul alaiu pârtește mai departe. În parohia Mușca, așteaptă un banderiu compus din 30 călăreți români și unguri îmbrăcați în costumele lor de sărbătoare, conduși de dl. agronom din Lăpuș. — Banderiul așezându-se înaintea automobilului distinsului oaspe, a complectat frumos alaiul și i-a dat și o înfățișare arhaică.

La poarta triumfală din Tg. Lăpuș au cuvântat harnicul și inimosul primar, d. Ungurean și parohul ortodox. Tot aicea aștepta fanfara numeroasă și bine instruată a minerilor din Băiuț care l-a însoțit pe P. S. S. întinând imnul papal, până la Biserica. Pâr. protopop Chezan parohul local și parohul romano-catolic, la intrarea bisericii au urat bun sosît și au asigurat pe P. S. S. întâiul de supunerea și devotamentul său și al păstoriților săi și al doilea de dragostea și stima sa și alor săi. Prea Sfinția Sa le răspunde amândurora în câteva cuvinte simțite și purcede apoi la săvârșirea rânduelii inseratului și a sfințirii bisericii, în parte.

La sfârșitul inseratului e condus de fanfară până la casa parohială. În 21 Sept. Duminecă dimineața, la Liturgia pontificală solemnă, Prea Sfinția Sa a fost asistat pe lângă părintele canonic de toți preoții din tract în frunte cu protopopul. Au diaconisat pâr. prof. Dr. Strâmbu și pâr. Ghindaș. Serviciul divin a fost săvârșit afară în fața bisericii sub un pavilion improvizat și împodobit frumos cu flori și ramuri verzi. Fațada bisericii privește nemijlocit spre piață așa că se poate spune că s. Liturgie a fost celebrată în piața centrală. După cetirea sf. Evangheli P. S. S. a ținut cuvântare în care a luminat și îmboldit în spre bine sufletele credincioșilor ascultători. După ca și înainte de serviciul divin, dela casa parohială la biserica și înapoi, P. S. S. a fost condus în procesiune: de uoiagul pastoral în mâna, mandia de umeri, camilavca pe cap și precedat de soborul preoților în ornate. Fanfara însoțindu-l mereu, a contri-

buit mult la măreția și emotivitatea procesiunilor. Au urmat recepțiile și masa cu obișnuitele toasturi omagiale.

Buna reușită a primirilor și aranjamentul vast, recerut cu acest prilej se datorește oboșelii și interesului deosebit ce-l poartă bisericii, dintre mireni, dnii: primpretor Bușița, primar Ungureanu, directorul liceului Lolici și alții. — Aceasta îi onorează.

Duminecă în 31 August a avut loc în dieceza de Cluj—Gherla, sfințirea bisericii din parohia Căpâlnea (Districtul Cătcăului, județul Someș)

După mai mulți ani de muncă oboșitoare, întrețesută și cu unele neînțelegeri regretabile în sfârșit credincioșii din Căpâlnea se văd ajunși la ținta pe care au dorit-o și spre care s'au sbătut atâta, alături de pârintele lor sufletec, preotul local, On. Ioan Mureșan.

P. S. S. Arhiepiscopul Dr. Iuliu Hossu, sosește în localitate în 30 August, însoțit de părintele canonic Dioniziu Vaida și de părintele profesor Dr. Gheorghe Bob. Sâmbătă în 30 se săvârșește o parte din slujba consacrării care s'a continuat a doua zi, Duminecă, în 31 August. După terminarea rânduelii consacrării se celebrează sf. Liturgie pontificală din partea Prea Sfinției sale, asistat de un numeros sobor de preoți, diaconisind pâr. profesor Bob și pâr. prot. Gheorghe Mânzat. La capătul sf. Liturgiei, P. S. S. Arhiepiscopul ține cuvântare poporului adunat în număr de câteva mii, îndemnându-i să stăruie neșovăitori în credința sfântă a strămoșilor lor și să nu se lase amăgiți de cuvântul mios al bieților și cerbicoșilor sectari „inspirați”.

Urmează sfințirea unui clopot. La masa oferită de ospitalitatea preotului și învățătorului local — în localul școlii, a concertat cu succes laudabil orchestra militară a Reg. 81 din Dej.

Între urale ovaționante și urmărit de regretul tuturor Ilustritatea Sa Episcopul și suita, părăsesc localitatea reîntorcându-se la reședința episcopală. g. b.

Urmând datina din trecut și în anul acesta Prea Sfinția Sa Episcopul Iuliu, însoțit de helipsitul pâr. profesor Bob a purces spre sf. Mănăstire a Moiseiului din Maramureș pentru pelerinajul obișnuit de sărbătoarea nașterii Preafericitei Vergure.

În drum spre ținta fixată P. S. S. Arhiepiscopul se abate din cale să cerceteze și să mângăie pe credincioșii din parohia Vișeu de jos, tulburați sufletește în timpul din urmă. P. S. S. celebrează sf. Liturgie arhierescă în 7 Septembrie și ține predică în care își sfătuește cuvântătoarea-i turmă să

se nizuiesc a se liniști în suflet și a reveni la cărarea pașnică pe care au urmat-o până acum călăuziți de fericitoarea credință a părinților lor. De aici se îndreaptă spre Borșa mistuită de flăcări pentru a ajuta și aici cu sfatul și a mângâia pe bieții nepăsătoriți, atât de mult încercați.

Ajungând la sf. Mănăstire se săvârșește rânduiala Paraclisului. Peste noapte pelerini în cete numeroase sosesc unii după alții. Liniștea nopții e străbătută de melodiile duioase ale cântecelor de laudă la adresa Maicii Domnului. — În tot decursul nopții ploaia n'a conținut. Ba s'a îndârjit în a stărui și în ziua praznicului până la amiază. Cu toate acestea pelerinii, ascultară răbdători serviciul sfintei Liturgii pontificată de Arhiepiscopul lor drag. În vorbirea ținută Prea Sfințitul i a îndemnat să nu întrelase un moment devoțiunea lor către ocrotitoarea, milostivă a tuturor mahnitelor ce-o cheamă încrezătorii în inima ei de mamă.

În cursul sf. Liturghii au fost hirotoniți de preoți diaconii Corneliu Papiu și Ștefan Ilieș

Credincioșii din Maramureș, preoții și mireni au alergat în număr mare la sf. loc de pelerinaj. Între ei am remarcat familia Mihali nelipsită dela pelerinaje. Cu toate piedica timpului neprielnic, au venit să se înalțe sufletește asistând la slujba săvârșită de slujbașii Domnului și ascultând îndemnul și îndrumările înțelepte date tot în numele și spre mărirea Domnului suprem.

La sfârșitul serviciilor, sacre la masa comună de înfrățire sufletească între păstorii și păstorii din via Domnului, au luat parte preoții asistenți în frunte cu P. S. S., numeroși intelectuali localnici și din împrejurimi și mai mulți credincioși. Relevăm prezența și participarea vicarului Rutenilor greco catolici, Ilustrisimul Clemente Zlepko.

Dupa agapă Prea Sfinția Sa Arhiepiscopul, lăsând în urmă-i regrete vii, părăsește sf. locaș de închinare întorcându-se la reședință.

g. b.

Sfințirea bisericii din Zam-Sâncraiu.

E întâia consacrare făcută de Prea Sfinția Sa pe teritoriul revenit dela Arhidieceză prin arondarea Eparhiilor. A avut loc în 28 Septembrie. Zam-Sâncraiu e o comună mică. Majoritatea locuitorilor o formează minoritățile, unguri mai ales. Familiile greco-catolice se ridică de abea la numărul de 40. — Puțini dar vrednici. Când ai vedea cât e de frumoasă și mare biserică n'ai fi de foc aplicat să crezi că au putut-o ridica jertfa a 40 de

credincioși săraci. Sacrificiul și truda acestora, Prea Sfinția Sa a apreciat-o pe deplin. Astfel în predica dela s. Liturghie, citându-i cu numele — lucru pe care cei ce îl însoțesc de obicei pe Prea Sfinția Sa, nu-și amintesc să-l mai fi făcut — le-a mulțumit foarte călduros și a felicitat cu sinceritate pe tinărul preot local, pe directorul învățător și pe primcuratorul bisericii. În persoana conducătorilor lor au fost distinși și râvnicii credincioși. Distincția s'a refrânt și asupra lor. Călătoria la Zam-Sâncraiu a făcut-o Arhiepiscopul cu trenul până la Huedin. Acolo a poposit în casa îmbelșugată și primitoare a dlui primpretor Galea. Din Huedin a fost dus cu trăsura cu patru cai a aceluiaș domn primpretor. La intrare în Zam-Sâncraiu a fost întâmpinat și binevenat de protopopul tractului Morlaca, Mon. Iuliu Truția. La Liturghie au concelebrat 14 preoți. Dintre intelectualii din Huedin, participanți, remarcăm pe dl avocat Varna.

Spre casă dela Zam-Sâncraiu P. S. S. Arhiepiscopul s'a oprit la Cluj, fiind invitat la serbările sportive și la banchetul dat în onoarea M. S. Regelui Carol II, sosit pentru emulația de pe dealul Feleacului, ce a avut loc Luni, în 29 Septembrie a. c.

La Mănăstirea Strâmbu, de ziua sf. Cruci a avut loc tradiționalul pelerinaj la care a alergat cu drag și P. S. S. Părintele Episcop Iuliu. A plecat din ajun din 13 Sept. pentru ca să nu-l stânjenească oboseala drumului în îndeplinirea serviciilor sacre. Așa a putut să poposească o noapte în apropierea Mănăstirii, în casa ospitalieră a păr. Atanasie Georgiu, și cu puterile reîmprospetate și recules a putut să celebreze s. Liturghie pontificală dela Mănăstire.

Cuvântarea rostită după Evanghelie a îndemnat pe credincioși să prețuiască comoara răscumpărării dăruită de Domnul nostru Isus Hristos prin groaznică-i moarte de pe cruce. De această comoară ne putem folosi frecventând sfintele Taine. Cel ce disprețuiește darul

neasenuit de prețios al nemărginitei dărnicii alui Dumnezeu va da aspră socoteala pentru lenea, nerecunoștința și disprețul său. — La s. Liturgie s'au cuminecat foarte mulți credincioși. La Mănăstire a fost adunată o mare mulțime de credincioși. Pentru a do-

vedi aceasta e de ajuns, dacă voi aminti, că sărutarea Crucii a durat până la 2 și 1/2. — După masa luată în casa On. Sever Pop, Prea Sfinția Sa s'a reîntors la Gherla.

Coresp.

Răspândirea Presei Bune

Păr. canonic dela Gherla, Rdsm. Dr. Victor Bojor încă de când era profesor de Teologie s'a dedicat scrisului, tipărind mai multe cărți de rugăciuni, colaborând la editura Tipicului bisericesc dela Blaj, acum epuisat, și altele.

În timpul mai recent, pornindu-se Biblioteca din Gherla, inițiată de sub marele Episcop deșfericită pomenire, Vasile Hossu, a tipărit și publicat 10 broșuri în Seria pentru popor, și câte 3 în seriile pentru intelectuali și pentru preoții-păstori sufletești, precum e binecunoscut tuturor fraților preoți.

Broșurile populare toate sunt de conținut religios-moral, scrise pentru luminarea minții și întărirea credinței atât de slăbite în popor — pe urma războiului mondial.

S'a crezut, că *preoții-păstori* sufletești — *primind câte un exemplar* din acele broșuri — și văzând conținutul lor, *se vor năzui a procura fiecare mai multe exemplare* pentru a le răspândi printre cărturarii din parohiile proprii, de cari, har Domnului, avem peste tot destui la număr și se înmulțesc din an în an... Idealiștii scriitori bisericești își închipuiesc, că preoții vor aprecia munca lor, vor pricepe că prin lățirea și răspândirea acestor fel de broșuri preoții își împlinesc o datorință de conștiință... căci astăzi păstorii sufletești trebuie să înțeleagă și să practice și acest apostolat modern. Doară prin lățirea de cărți bune, religios-morali, între popor, însuș preotul păstor sufletește își ușurează în mare parte sarcina cea grea ce o are de a exercita magisterul apostolic poruncit de dumnezeescul Păstor și Mântuitor al sufletelor noastre: *Mergând învățați toate neamurile... învățându-i să păzească toate...* Și ce mare răspunzătoritate zace pe umerii și pe conștiința preoților... din acest punct de vedere al învățării credincioșilor!!! *Cu vreme și fără vreme*, cum poruncește Sf. Apostol Pavel... care dacă ar trăi astăzi... cum s'a zis de mulți... s'ar face publicist... s'ar pune în fruntea Presei bune!!

Așa credeau, așa își închipuiau puținii noștri scriitori bisericești — cari prin modesta lor muncă voiau să contribuie — fiecare după puterile sale, la îmbogățirea literaturii noastre bisericești, și așa destul de săracă — și de tot modestă față de literatura altor popoare...

Dar, durere! — foarte puțini frați preoți au înțeles și înțeleg intențiunile cele nobile ale scriitorilor idealști..., se pot număra pe degete — cei ce apreciază și conlucră la răspândirea presei bune...

Aceasta o știu și o experiază — cu durere și mahnire sufletească — cei mai mulți protopopi — cari ducând dela Gherla atari broșuri — *câte un singur exemplar pentru fiecare preot tractual*, găsesc împotrivire la mulți dintre frații preoți, cărora nu le convinea nici decum să concurgă și ei câte cu 6, 10 ori 20 Lei la „*Fondul Bibliotecii populare*” diecezane. S'au aflat și de acei preoți, cari au refuzat și au protestat contra trimerii de broșuri dela centru!

Iată, frați preoți, unde am ajuns! Dar să vedem că oare cele 16 broșuri — apărute până acum în Biblioteca din Gherla, în cele 3 serii, sunt ele seci, fără nici o valoare, așa încât să merite disprețul cuiva? Eu le-am cetit pe toate, și în fiecare am aflat multă hrană sufletească pentru sufletele cari flămânez și însetoșează după lecturi bune.. Și e datorința chiar a preoților de a da credincioșilor atare hrană: *Pruncii au cerut pâne, și nu era cine să le frângă...*

În seria I. pentru Intelectuali, în numărul 1 se tractează destre o chestiune foarte de actualitate: *Apărarea Creștinismului prin Unirea Bisericilor*. Această lucrare de 378 pagini, dacă ar ceti-o fiecare preot ori mirean intelectual, i-ar spori foarte mult cunoștințele dogmatice, canonice, istorice și sociale... Și dacă s'ar pătrunde cuprinsul acesteia, s'ar năzui fiecare la un mai mare apostolat pentru marele ideal al Unirii Bisericilor!.. Din aceasta lucrare tipărită numai în 500 exemplare, s'a ajuns numai câte

un exemplar pentru fiecare tract protopopesc.

Numerii 2 și 3 sunt conferințe teologice-filozofice despre Dumnezeu Creatorul lumii, și despre Omul în lumina credinții creștinești... pe cari fiecare frate preot ar trebui să le răspândească printre intelectuali, printre clasa cultă, pentru a-i apropia de Biserică, de credință, de scopurile „Agru“-lui.

Cei 10 numeri din seria II. pentru poporul credincios de rând, scriși în termeni cât se poate de populari, cuprind în trei broșuri cercetări teologice, istorice, privitoare la „Adevărata Biserică a Domnului nostru Isus Hristos. Se arată în partea I. ce este biserica adevărată, unitatea și vechimea ei, și cum s'au despărțit de Biserică Grecii ortodoksi și Protestanții. În partea II. se arată că singură Biserica Romei vechi are semnele adevăratei Biserici, care trebuie să fie: Una, Sfântă, Catolică și Apostolică. Bisericile ortodoxe, protestante și pocăiții nu intrunesc aceste semne... În partea III se tratează despre Capul Bisericii: Papa dela Roma, urmașul legiuit al Sfântului Petru, singurul Cap suprem al Bisericii. — Nu vezi iubite frate păstor sufletesc — în aceste carticele, nimica bun? Este credința turmei tale atât de tare, solidă, încât să respingi atari broșuri, ori să le disprețuești?... Ori nu ar fi mai bine să procurezi vre-o câteva exemplare ca să întărești cât mai bine credința poporenilor tăi — față de acatolici și față de Pocăiți, de cari poate că sunt și în parohia tă?

Apoi în 4 broșuri — se cuprind învățături creștinești pentru fiecare stat de persoane: bărbați, femei, feciori și fete... Aceste învățături — pline de povețe admirabile, au produs efecte strălucite la deosebite Misiuni populare, fie la noi, fie la străini... Și tu frate preotule păstor sufletesc, să socoți că e prea mult a da 6 Lei, pentru o atare broșură? Ar trebui să procurezi cel puțin 100 exemplare câte 25 macar pentru fiecare stare personală... și apoi prin colportori anumiți, ori bărbați, ori femei cu evlavie, să le imprăștii prin parohia ta... ca să prindă rădăcină în sufletele credincioșilor tăi acele minunate povețe!.. Și conlucrând darul lui Dumnezeu, ți-ai vedea regenerată parohia!! Cunosce un preot, care căindu-se și tânguindu-se pentru acei 6 Lei... a sfârșit prin apostatarea dela sfânta noastră Credință...

În urmă cei trei numeri din urmă cuprind învățături despre indulgențe, despre Maica Domnului, Acatistul către Preasfânta Fecioară și Istoria Maicii Domnului dela Sfânta Mănăstire din Nicula.

Îți mărturisesc, iubite frate, că broșura despre Maica Domnului dela Nicula — apărută sub Nr. 10 — acum de curând,

am cetit-o cu băgare de seamă și cu evlavie, și adeseori în decursul cetirei, m-am mișcat până la lacrimi.

În această broșură — de 171 pagini — cu 8 preă frumoase clișee (Mănăstirea vechie, cea mare, Icoana Maicii Domnului, Iconostasul, Altarul dinafara Mănăstirei, Vila episcopală, casele pentru preoți și pavilionul pentru pelerini) se vede ca într-o oglindă bogăția darurilor pe cari le revarsă și protecțiunea, pe care o exercită Preacurata Fecioară Maria față de aceia, cari aleargă sub acoperământul Ei.

Seria III pentru preoții-păstori sufletești cuprinde 3 volume de Cateheze practice, pe 3 trimestre școlare, pentru clasele I și II dela Școlile primare... În aceste ni se dau lecții practice gata pentru pruncii începători de școală, la cari este mai anevoie a catehiza. Dacă tu, frate preotule, ți-ai lua osteneala a studia cu deadinsul aceste lecțiuni, cu mai mare drag ai merge la orele de catehizare. Și dacă te-ai îndrăgi cu catehizarea pruncilor din clasele I și II-a, atunci la celelalte clase numai jucăree ți ar fi catehizarea... Dacă ai pătrunde cum se cade datorința capitală ce o are un preot de a-și catehiza mica sa turmă a pruncilor școlari, atunci ai vedea clar: cât de multe păcate ți-ai așezat pe suflet, când sub fel de fel de pretexte ai ocolit școala, și ai cercat să te scapi de această datorință — aruncându-o asupra învățătorului, cantorului, ori a altuia!! Și apoi nu te mira că ai în parohie pocăiți, concubinari, suduitori, desfrânați, tâlhari, bețivi și alți ticăloși... care nefiind instruați și educați de mici în sfânta noastră Religieune, au crescut ca niște buruienii rele, și acum vei avea să dai seamă înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor cum i-ai crescut, cum i-ai învățat și povățuit!

Iată, iubite în Hristos frate, ce conțin cărțile și broșurile de cari tu te îngrozești, și zici că nu îți trebuiesc... Și o spui aceasta, încă înainte de a-i celi conținutul, numai ca să nu ți se detragă costul cărții ori broșurei... Și ca să-ți acoperi oarecum duhul sgârceniei ori iubirea de argint, compătimești pe bietul scriitor, zicând că de ce nu se mai oprește cu scrisul, de ce nu se odihnește, ca să nu mai molesteze pe frați!

Apoi fraților, asta nu e apostolie! Dacă noi ne ferim de câte o broșură scrisă pentru ușurarea sarcinei noastre pastorale, dacă nu ne luăm osteneala nici a o ceti și apoi în cadrul unei cuvântări a arăta poporului — folosul cărților bune și în special folosul acelei broșuri religio-morale, atunci cum să se poată desface de sine respectivele cărți ori broșuri?

Am putea lua îndemn și învățături dela Pocăiți, cari cu zel își desfac cărțile lor

pline de rătăcirii și greșeli, chiar printre credincioșii noștri... iar noi stăm cu mâinile în sân, noi ne gândim la interesele noastre proprii materiale, nu la ale lui Dumnezeu, nici la adevăratele interese sufletești ale turmei cuvântătoare pe care datorința sfântă avem să o conducem la pășuni bune și mântuitoare!

În acest caz suntem noi adevărați păstori sufletești?

Subsemnatul — am scris și eu una și alta în cursul vieții mele, între cari o broșură pentru popor. Am trimis această cărtică la mai mulți frați. Laudă excepțiunilor, unii mi le-au trimis nedescăcute, spunând că poporul nu voeste să le cumpere. Dar cum să le cumpere, când tu, frate, nici nu le-ai arătat, nici nu le-ai tâlmăcit conținutul?! — Alții însă nu mi-au trimis nici broșurile, nici costul lor. Și acest lucru s'a întâmplat în parohii fruntașe cu câte 1000—2000 credincioși.

Eu am mers în o parohie săracă de vre-o 400 suflete, și am vândut 10 exemplare în 10 minute. Pentru că mai întâi am vorbit credincioșilor la inimă...

Dela alți scriitori bisericești nu putem aștepta să cutiere ei satele și brașele ca să-și recomande produsele proprii bisericești, ci aceasta ar trebui să o facem noi — preoții, păstorii sufletești ai satelor și orașelor... Aceasta ar trebui să o facem noi, din a căror guri odinioară se auzia: că *Gherla e mare moartă*, că acolo *nu se lucrează nimica*... cei mai mulți sunt trântori etc... Iar acum, când unul ori altul lucrează, și lucrează pentru binele nostru în interesul nostru.. așa să fie tratat, așa încurajat?!!

În urma atitudinii preoțești mai sus descrise, deși părințele canonic Bojor avea intenția de a scoate măcar 10 numeri și pentru intelectuali și pentru preoți, acum după cele experiate și auzite, nu vrea să mai continue cu alte broșuri, nu vrea să ne mai molesteze cu scrierile sale, ca să nu se prea îngrozească frații!! Aceasta mi-a spus-o prietenește categoric, cu multă amărăciune în suflet, căci frații preoți nu-l înțeleg, nu colaborează aproape de loc la răspândirea presei bune nici preoții, nici clericii; alții apoi fac și alte imputări față de aceste publicațiuni. Deci se retrage de pe acest teren lăsând altora cu stil și limbajiu mai bun, și cu erudiție teologică mai vastă și mai modernă, să continue mai norocos opera începută în Biblioteca dela Gherla. Ca să ajungă la numărul 10 popular a trebuit să dea în editură străină ultimele trei broșuri.. cum împede se poate vedea pe frontispiciul aceloră.. Căci Fondul Bibliotecii populare din Gherla are până acuma

pasive de peste 50.000 Lei, după ce partea cea mai mare din broșuri zac umplându-se de praf pe rafturile Bibliotecii diecezană.. în urma indiferentismului glacial al clerului diecezan, care nu înțelege rostul apostolatului modern: răspândirea presei bune.

Fraților! vremea este să ne deșteptăm din somnul și apatia de care suntem cuprinși în această privință. Preasfințitul nostru Arhiepiscop ne-a atras atenția în repetite rânduri în mod oficial asupra însemnătății acestui apostolat de a răspândi cărți bune printre credincioșii cărturari, ne-a spus limpede că preotul-păstor sufletește în această direcție trebuie să-și facă *caz de conștiință*.. Ne-a citat ce scrie marele Apostol al presei bune fericitul Don Bosco!

Ca să putem duce la isbândă marile interese ale Sfintei noastre Biserici, trebuie să ne schimbăm vederile, să luăm altă atitudine, prin care să nu disgustăm și scârbim pe aceia, cari desinteresați și din curat idealism ar vrea să lucreze pentru mărirea lui Dumnezeu și pentru mântuirea sufletelor.

Aș dori cu drag, ca în această importanță și actuală chestiune, să aud și glasul altor frați preoți, și ar fi bine ca această chestiune să se facă obiect de discuție la viitoarele conferințe preoțești...

Pr. ib—is.

Diverse.

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Iuliu al nostru, în ziua de 14 Octomvrie a. c. a plecat la București pentru a participa la conferința episcopală și pentru aplanarea unor chestiuni în legătură cu administrarea celor două Eparhii.

Conferința se va ține sub prezidiul Excelenței Sale Angelo Maria Dolci, Nuntial Apostolic din București. Prea Sfinția Sa se va reîntoarce la reședință în ziua de 18 l. c.

Duminecă în 19 l. c. Prea Sfințitul va merge la Cluj, pentru a participa la serbările jubilar și de inaugurare ale Universității „Regele Ferdinand“, la cari va fi de față și Majestatea Sa Regele Carol II cu Augusta Familie Regală.

Reîntors Miercuri din Cluj, Prea Sfințitul Vineri, în 24 Octomvrie va pleca spre Sighet, împreună cu Înalt Prea Sfinția Sa Valeriu al Orăzii și cu Prea Sfințitul Alexandru al Lugojului, pentru a lua parte la Congresul general al A. G. R. U.-lui.

Nouii episcopi. Din știrile primite dela diferite ziare am înțeles că în fruntea Eparhiei nou înființate a Maramureșului, ar fi numit Părintele canonic Monsignorul *Dr. Alexandru Rusu*, rectorul Seminarului Teologic din Blaj. La Episcopia romano-catolică din Timișoara a fost numit episcop actualul administrator, Ilustrisimul *Augustin Pacha*. La Episcopia romano-catolică a Orăzii și Sătmarului, a fost numit episcop *Ștefan Fiedler* dela Timișoara, canonic, profesor și în urmă vicar al Prea Sfinției Sale Pacha; iar ca administrator al Armenilor catolici a fost numit Ilustritatea Sa *Dr. Suhug Gogian*, actualul locțiitor episcopal al Filipopoliei.

Serbările universitare dela Cluj. În ziua de 21 Octomvrie a. c. sosește Majestatea Sa Regele Carol II, cu Majestatea Sa Regina Maria, Alteța Sa Principele Nicolae Alteța-Sa Principesa Ileana, pentru a lua parte la serbările universitare din acest loc. În această zi, Clujul serbează un deceniu dela înființarea „Universității Regele Ferdinand”, se va serba și inaugurarea universității. Pentru buna reușită a serbărilor, Clujul de pe acum face mari pregătiri.

Spre știre. Se aduce la cunoștință Veneratului Cler și a acelor ce-i privește, că deși instalarea scaunului episcopal s'a făcut la Cluj în zilele de 4—5 Octomvrie, domiciliul Prea Sfinției Sale și a Veneratului Capitlu încă nu s'a schimbat. Prin urmare orice corespondență, fie oficială, fie personală până la noui dispoziții, este a se trimite pe vechea adresă.

Inceperea anului școlar la Academia Teologică. Din cauza reparărilor, ce s'au făcut la clădirea Seminarului, anul școlar la Academia Teologică nu s'a putut începe la timp, ci s'a amânat până la finea acestei luni, adică 30 Octomvrie a. c. Despre această amânare, clericii au fost înștiințați la timp potrivit, de către Veneratul Prodirectorai.

„Concordia” Institut de Credit și Economii s. a. Gherla.

Prospect de emisiune

În baza hotărârii luate în adunarea generală din 7 Martie 1927 se ridică capitalul societar al institutului „Concordia” dela 500.000 la 2.000.000 Lei, prin emiterea alor 3000 acții noi cu nominatul de Lei 500.

Din emisiunea nouă, vechii acționari au drept la 2500 bucăți acții așa că fiecare acționar vechiu poate subscrie 1 acție nouă după fiecare 4 acții vechi.

Restul de 500 bucăți acții rămâne pentru subscrieri noi. — având preferință vechii acționari.

1. Acționarii vechi plătesc pentru o acție nouă 550 Lei, din care Lei 500 trec la capitalul societar, iar 50 Lei, după detragerea cheltuelilor de emisiune, va trece la fondul general de Rezervă.

2. Acționarii noi vor plăti pentru o acție 650 Lei, din care suma de Lei 500 va trece la capitalul societar, iar restul de 150 Lei, după detragerea cheltuelilor de emisiune, va trece la fondul general de Rezervă. În această categorie cad și acționarii vechi cari subscriu din cele 500 acții rezervate pentru subscrieri noi.

Semnarea subscripției publice se închide cu 1 Decemvrie 1930.

Prețul acțiilor se va plăti într'o sumă deodată cu optarea adecă semnarea, dar cel mai târziu până la 15 Decemvrie 1930 la Cassa Institutului.

Direcțiunea își rezervă dreptul de selecționare a subscrierilor făcute față de acționarii noi. În caz de selecționare, cei neadmiși primesc suma plătită fără dobândă. Acțiunile noi vor participa la beneficiul anului 1931.

Dat, Gherla la 16 Octomvrie 1930.

Direcțiunea.

Brâu protopopesc de mătăasă roșie moire, calitate superioară, lungime reglementară 3 m. 55 cm., cu ciucuri roșii mătăasă de 15 cm. lățime la cingul 12 cm. și $\frac{1}{2}$, se află la *Librăria Diecezană* cu prețul de Lei 1380, plus spesele postale.

Doritorii să ne anunțe imediat, pentru a face comanda din timp. La cerere se mai pot confecționa brăie și în lungimea de 3 m. 90 cm. (35 cm. în plus), cu o majorare de Lei 160.